NATIONAL LIBRARY
Order Section. Ref.56231
395 Wellington Str.
OTTAWA. Ont.

B103/E/441

National Library
Bibliothèque nationale
JUL JULY 14 1978
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada ✆ Tel. 466-0951
Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h.-5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l.

Tellimishinnad Kanadas: 1. a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. $23, 6 k. $12.50, 3 k. $8.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $26.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00.

Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas: 1 a. 13.50, 6 k. $6.75. USA-s 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Ülemeremaadesse: 1 a. $20.80, 6 k. $10.40.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $3.75, tekstis $3.50, kuulutuste küljel $3.25.
Üksiknumber @ .40 ¢.

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

„OUR LIFE" — „MEIE ELU" — Estonian Weekly. Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 ✆ Tel. 466-0951

— ☆ —

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum.

Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773

— ☆ —

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.

Asut. A. Weileri algatusel 1950.

Nr. 27 (1482) 1978 — REEDEL, 7. JUULIL — FRIDAY, JULY 7 — XXIX aastakäik

„EESTI RAHVAS EI MURDU"

„Suviharja" pidustused toimusid Seedriorul 1. ja 2. juulil. Need suvised rahvapeod on muutunud Seedrioru traditsiooniks ja „kulude katjaks" ning kohtumispaigaks Kanada ja USA sõpradele. Traditsiooniks on muutunud ka eeskavaline osa aktusega kella 5 ajal ja öösise vabaõhu lavastusega pimeduse tulekul. Uudsena, sel aastal, tähistati aktuse kestel Eesti Vabariigi Võidupüha sümboolse võidutule süütamisega.

Aktus algas kell 5.15 p.l. teadustaja Katrin Kopvillem'i ingliskeelse tervitusega, kes juhtis tähelepanu sellele, et sel aastal langevad eestlaste ja kanadlaste pidustused samale päevale, mil mõlemad pühendavad oma tähelepanu ja mõtted kodumaale. Täna ühineb eestlase pärimuslik uhkus kuuluvusega Kanada suurriigi perre, kus võime nautida enda tahtmist mööda kõiki elumõnusid. Järgnes Kanada hümn.

Harry Pärkma sissejuhatuse järele heisati Eesti lipp Seedrioru peamasti Eesti hümni helide saatel.

Järgnevalt Harry Pärkma tervitas piiskop Karl Raudsepp'a abikaasaga, aupeakonsul Ilmar Heinsoo'd abikaasaga, Udo Petersoo'd abikaasaga ja kõiki peokülalisi, kes peagu igal aastal on Seedriorule tulnud ja kes seepärast on siin tuntud Seedrioru perena. Tänavune „Suvihari" on arvult 23-s ja langeb ühte Kanada 111. sünnipäevaga.

Katrin Kopvillem andis lühikese inglisekeelse ülevaate Seedrioru möödunud aegade tegevusest ja kultuursete ürituste mitmekesisusest. Seedrioru on kasvanud pidevalt ja kasvab edasi. Ta soovis kõigile rõõmsat peotuju ja kodust enesetunnet.

Järgnev

vaimulik talitus

oli piiskop Karl Raudsepp'a poolt, kes oma kõne aluseks valis Jeesuse sõnad „Kas sina tahad?" Neid sõnu võib lausuda 2 aastane laps, kuid nende sisu mõista ja selgitada ei suuda meie ega ka suured targad. Nendesse sõnadesse on paigutatud võimu ja väge, mille lahti arutamine käib meil üle jõu, mis võib aga uskumatult suuri asju korda saata. Inimene saab jagu oma hädadest ja viletsusest, kui ta vaid oskab tahta, kui ta tahab otsida „sõnajala õit" ja kui ta oskab Koitu ja Hämarikku näha. Kolhoosi sunnitöölisele on jäänud juanipäeva õnneks ja rõõmuks võibolla vaid pudel viina, sest muud õnne ja tulevikku pole talle enam jäetud. Aga, vaba inimene, mida sina tahad? Lill pöörab oma õie päikese poole, kas sina oskad seda? Ohakas ei tee seda kunagi.

Jeesus küsis „Kas sa tahad?" Nii nagu vabrikus on nupp, mis paneb masinad käima ja nii nagu sinu kodus on nupp, mis paneb tuled su majas põlema, nii on igas inimeses nupp, mis vabastab hädadest ja viletsusest. Inimene peab vaid tahtma seda nuppu otsida ja sellele vajutada, siis pole vaja otsida õnne viina pudelist, siis võib näha Koitu ja Hämarikku ja nähtamatut sõnajala õit. Ka pilkaselt pimeda öö järele tuleb hommik. Armastus ei sunni, ta küsib vaid, „kas sina tahad?" sest siis sa saad seda, mida Jumal sulle võib anda.

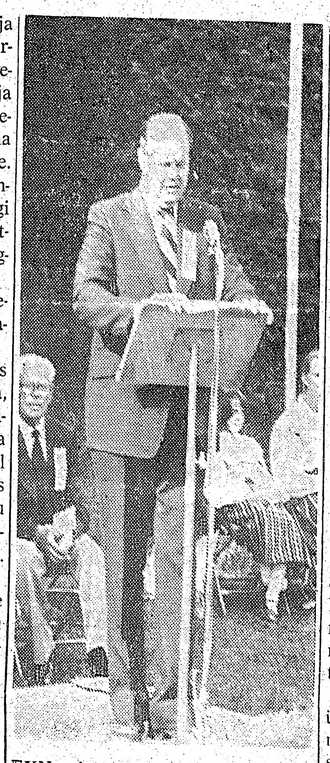

EKN esimees Udo Petersoo kõnelemas Suveharjapeo aktusel. Vasakul Harry Pärkma. Foto — S. Preem

Kord Jeesus oma mäejutluses Galilea järve ääres nimetas õndsaks neid, kes on tasased, kes on armulised, kes otsivad õigust Jumala õigusest ja kes on puhtad oma südames. Meie tavaline inimene ei oma neid omadusi. Aga siis Jeesus ütles, et õndsad on ka need, kel on nälg ja janu õiguse järele. See toob Issanda ka meie keskele, ka Maarjamaalt tulnud Eesti poja ja tütre keskele. Siis õnnistab Issand ka kõike, mida vajame.

Vaimuliku kõne järele laulis Hamiltoni ühendkoor Roman Toi loodud „Su sõna valgustab".

Oma palves piiskop Raudsepp palus Taevalist Isa, et meie siin ja kodumaal saaksime taas vabadust näha, sest meie tahame seda.

Langenute mälestamisel

rahvariides eesti naine kahe mudilasega, samuti rahvariides, ning Hamiltoni Võitlejate Ühingu esimees August Jurs koos kahe ühingu liikmega viisid lilled ja pärja langenute ausambale. Samal ajal Karin Rammo deklameeris Marie Underi isamaaluulest „Mälestus ja tõotus".

August Jurs oma järelhüüdes langenud Eesti sangaritele rõhutas seda kangelaseeskuju, surres oma õdede, vendade vabaduse nimel, mis tiivustab ka meie sirguvat noorust võitlema Eesti õiguse ja vabaduse nimel. See võitlustes valatud eesti veri voolab ka meie soontes ja see ühendab meid. Olgu need lilled ja see pärg meie ja meie kasvava nooruse tänutäheks meie eest langenuile.

Erakordselt sel aastal asetati veel üks pärg ausambale Seedriorul elu-neva vabadussõja veteraani hr. Jõesaare ja Katrin Kopvillemi poolt. Pärja oli saatnud tundmatu eesti naine Eesti vabaduse eest langenud kangelaste mälestuseks.

Udo Petersoo oma aktusekõnes

nimetas Seedriorut paigaks, kus tunneme end kodus — rahvuslikult. See on paik, millel on hing, mis köidab ja kosutab sind, mis on kui osa sinust ja kus mälestused seovad sind nagu juured. Siit ammutame kord igal aastal rahvuslikku kokkukuuluvust ja värskendust oma janule eestluse järele. Seedrioru on meie jalge all nagu tükike kodumaad ja siit kanduvad ka meie mõtted alati kodumaale. Näeme oma vaimusilme ees õnnelikku ja vaba eesti rahvast, vabadust, millest unistati aastatuhandeid ja millest unistame jällegi.

Kas on need vaid unistused ja ebareaalsed lootused?

Vastus sellele küsimusele oleneb meist endist, see oleneb eesti rahvast, kui tervikust, nii siin, kui kodumaal. See ei olene vaid võitlusorganisatsioonidest siin või kodumaal,

(Järg lk. 3)

Aupeakonsul Ilmar Heinsoo kõnelemas Seedriorul pärast Võidutule süütamist. Auvalves seisavad Võitlejate Ühingute liikmed. Foto — S. Preem

Osa publikut „Suvehari 78" pidustusel Seedriorul. Foto — S. Preem

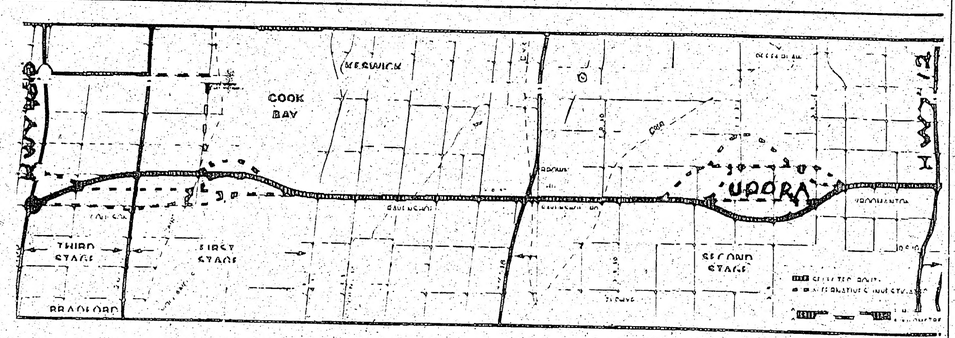

UUS MAANTEE LÕUNAPOOLE UDORAT

On tõenäolik, et paari aasta pärast algab uue maantee ehitamine, mis ühendab maanteed 400 maanteega 12, möödudes lõuna poolt Udorat ja Jõekääru maa-ala.

Ontario Transport- ja Kommunikatsiooniminister James Snow teatas, et uus kaheliiniline maantee, mis hõlmab praeguse Ravenshoe Rd-i, on oluliseks lüliks Ontario maanteede võrgus lõunapool Simcoe järve. See valiti mitmest võimalusest pärast mitmeid nõupidamisi ja avalikke koosolekuid.

Teatavasti kõrvale jäetud võimalustest üks oleks viinud tee läbi Udora alade ja kaks sellest põhja poolt.

Projekt, mis läheb maksma umbes 20 miljonit dollarit, hinnatakse keskkonnaseaduse alusel ja läheb siis valitsusele kinnitamiseks. Ehitus viiakse läbi kolmes osas ,alustades maantee nr. 11 ja York Rd. 12 (Sutton Rd.) sektsiooniga. Teine osa oleks sektsioon maantee nr. 48 ja maantee 12 vahel ja viimane osa maantee nr. 11 ja maantee 400 vahel kuhu tuleb ka uus teesõlm.

Minister ütleb oma informatsioonis, et töö võiks alata 1980. a. lõpus või 1981. a. algul, eeldusel et hinnang keskkonna seisukohalt antakse ilma rahva küsitlemata.

„Tallinna Paviljonile" kolm auhinda

Auhindamiskomisjon määras Karavani Tallinna paviljonile kolm auhinda. Esimesed auhinnad kunsti ja käsitööde väljapanekute ja lavastuste eest ja 2. auhind paviljoni sisustamiseteema eest. Teistest paviljonidest ainult Tokio sai samuti kolm auhinda.

Parimaks paviljoniks tunnistati Varssav. „Miss Caravaniks" valiti „Miss Tokio" ja Karavani ülemlinnapeaks Glasgow „linnapea". Parim eeskava oli komisjoni arvates Manila paviljonis kus olid ka kõige paremad kostüümid.

Vene aatomraketid Vietnami Hiina piiril

Hiinlased teatavad, et N. Liit on seadnud üles omad aatomraketid Vietnami Hiina piirile, sest vahekorrad Vietnami ja Hiina vahel on väga pinevad. Piirile on ehitatud ka radarvõrk. Peking süüdistas Moskvat agressioonis. Põgenikud märgivad, et nii Hiina, kui ka Hanoi Vietnam saadavad täienduseks vägesid piirile.

SAKSLASED KONSTRUEERIVAD UUE SÕJAPÜSSI

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Nagu teatab Münchenis ilmuv pildiajakiri „Quick", konstrueerivad saksa relvatehnikud range saladuskatte all uut sõjapüssi, mis vormilt, kaliibrilt ja laskemoona osas erineb senini kasutusel olevatest püssidest. „Quick" kirjutab:

„Pärast pikemat kõhklemist tuleb varustusvalitsuse major lõpuks asja juurde. „Nojah, see on üsna koomiline asjandus," arvab ta. „Kuidas ma peaksin seda teile kirjeldama? Kujutage endale ette viiulikasti. Umbes nii näeb see püss välja. Ja siis ta vabandab: „Rohkem ma ei tohi teile öelda."

Sama lugu on kaitseministeeriumis. Kolonelleitnant muutub napisõnaliseks kui tuleb juttu projektist „G 11". Jumala pärast — see asi pole veel küps kõneluseks," ütleb ta.

Ka siis, kui keegi ei taha selle üle rääkida: täiesti saladuses ei saa siiski hoida, et Bonn kavandab miljardiprojekti Bundeswehri jaoks. Sõdurid peavad saama uue „pruudi". Ühe superrelva, mis rahvusvaheliselt ilma konkurentsita ning sarnaneb praegusele saksa standardpüssile „G 3" nagu ultraheli-lennuk vanale heale „Ju 52"-le kolmekümnendatest aastatest. Et sellest püssist õiget ettekujutust saada, mida konstrueeritakse praegu firma Heckler & Kochi juures Oberndorfis, tuleb unustada, mis praeguste tulirelvade juures tavaline. „G 11" (Gewehr 11" ei vaja nimelt mingeid tavalisi padruneid, mil-les kuul, püssirohi ja sütik ühendatud ühes metallkestas. Uus laskemoon koosneb ainult massiivsest püssirohukehast, mille ette pressitud projektiil ja taha süütetablett. Relva eelis: relatiivselt kallis metallkest, mis pärast tulistamist üle jääb ja relvast välja heidetakse ning pole pärast enam kasutatav, võidakse tulevikus säästa. Et uus pressitud püssirohukeha ja süütetablett täielikult põlevad, võidakse lukukoda liiva ja pori vastu absoluutselt tihendada.

Kuulid, mida see imerelv tulistab, on nii tillukesed, et tavaline mõiste „väikekaliiber" pole õige vaste. Oma 4,7 mm läbimõõdu ja kolme grammi raskusega tunduvad need praeguste NATO-kuulide (kaliiber 7.62, kaal projektiilil 10 grammi) kõrval mänguasjadena. Aga see võrdlus on petlik. Just ja nimelt oma kerge kaalu tõttu saavutavad miniprojektiilid neljakordse kõlakiiruse. Mõjust meie ei taha rääkida. Loodetavasti ei kasutata neid kuule kunagi inimeste vastu.

Ülikiired projektiilid teevad tabavuse surmkindlaks (idiotensicher — nii „Quick"). Kõigi distantside jaoks on ainult üks kindel sihik, valiku kohaselt võib kasutada ka optilist sihikut. Relva tagasilöök on minimaalne nii üksik- kui ka ridatule või kolmelasuliste seeriate juures. Vintraua peal olevas magasiinis on ruumi 50-nele padrunile.

Kõigi nende eeliste juures on superrelv „G 11" tunduvalt kergem ja lühem kui Bundeswehri praegune „G 3". Omadus, mille üle rõõmustavad sõdurid, kui samaaegselt valmistab peavalu kõrgemale väejuhatusele. Ainult 75 cm pikkune relv on formaalses väljaõppes vaevalt kasutatav, nagu seda kuulis „Quick" Bonnis. See tähendab: püssi presenteerimine (tervituseks võtt!) ja muud püssivõtted on lõplikult möödas!"

Spioon Valdek Enger vahetati välja

„New York Times" korrespondent Greig Whitney ja „Baltimore Sun" korrespondent Harold Piper said kutsed ilmuda Moskvas vene kohtu ette, sest nad olevat Nõukogude Liitu oma lehtedes laimanud. Ajakirjanikele ei üteldud kohtukutses seda, milles neid süüdistatakse, kuid nad ise on arvamisel, et süüdistuste aluseks on kirjutis, mis käsitas Georgia dissidente.

Vahepeal vabastasid N. Liidu võimud USA ärimehe Francis Crawfordi, keda süüdistati valuutaga hangeldamises ja hoiti kinni Moskva kurikuulsas Lefortovo vanglas.

L. Crawford vabastati siiski 24 tundi pärast seda, kui USA laskis vabaks kaks N. Liidu spiooni, Viljandi kurikuulsa massmõrvari poja Valdek Engeri ja Rudolf Cherniayayevi. Nad tabati kogumast USA laevastiku kohta spionaashi andmeid ja neid oodanuks pika-ajaline vangla karistus. Arvatakse, et USA ärimehe vastu tõsteti süüdistus vaid selleks, et välja vahetada vene tõelisi spioone.

162 said New Yorgi tänaval haavata

Jäätise transportveok plahvatas seni selgitamata põhjusil, mille tulemusena 162 inimest said suure liiklusega New Yorki tänaval haavata. Sõiduk süttis põlema ja klaasikillud ja auto purunenud metallosad lendasid nagu pommikillud laiali.

Detektiivid ei leidnud veokis tõendeid, et seal oleks leidunud pommi. Arvati, et plahvatuse põhjustas veoki külmetusseadme kompressiooni lõhkemine.

HIINA POLIITILISEL AREENIL

Washington-Moskva-Pekingi kolmnurk. Ta on olemas. Kui USA asepresident Mondale oma külaskäigul Pekingi soovitas hiinlastel näidata suuremat majanduslikku penetratsiooni Lõuna-Aafrika maades vastukaaluks Moskva-Kuuba sekkumisel Lõuna Aafrika maade omavahelistes vahekordades, siis kerkis see kolmnurk veelgi teravamalt esiplaanile. Moskva märkas ja saatis välja omapoolse hoiatuse Puna-Hiina poliitilise kaardi väljamängimiseks N. Liidu vastu.

Selle kolmnurga olemasolu tekitab mitmeid irritatsioone, kuid on võimalikult üheks suuremaks teguriks külma sõja sordiini all pidamisel. Sest Puna-Hiina on jõud, kellega konflikti sattumisest hoidub isegi Moskva. Kuigi Puna-Hiina relvastus ei ole kõrvutatav N. Liidu omaga, siis ometi teatakse Moskvas, et kui täna Puna-Hiinal moodne relvastus puudub, siis võib see temal peagi olla.

Puna-Hiina kaardi väljamängimine pole Washingtoni praeguse administratsiooni algatus, vaid see algas juba president Nixoni päevil. Kuigi vahepeal pole USA jõudnud Puna-Hiinaga diplomaatiliste vahekordadeni, siis näitab asepresidendi külaskäik ja vihjed, et diplomaatiline vahekord võidakse luua koos kõigi hüvidega, mis kaasub sellega. Nende hüvede hulka võib kuuluda ka moodne relvastus, mis Hiinal praegu puudub.

Hiina ja USA ebamäärane vahekord aastate jooksul on tingitud Taiwani küsimusest. Sest USA peab leppeid Taiwaniga ja P.-Hiina peab kinni oma seisukohast, et Taiwan on osa Suur-Hiinast. Nii püsib USA tunnustus Taiwanile, püsivad abistamislepped ja püsivad USA baasid sel saarel. Ning püsib P.-Hiina seisukoht, et USA peab lõpetama vahekorra Taiwaniga, enne kui suudetakse luua normaalsed diplomaatilised vahekorrad.

Kuid takistus Taiwani näol võib üleöö kaduda. Kui hargnevad olulisemad nõukogude penetratsioonid näiteks Aafrikas või kui nõukogude relvajõud muutub ähvardavaks mujal, siis tuntakse muret ka Pekingis.

Sest kui kaob relvajõudude tasakaal või teostab Moskva suuremaid sammе maailma poliitilisel malelaual, siis teatakse ka Pekingis, et kord jõuab järjekord ka Puna-Hiina kätte. Siis ollakse sunnitud unustama Taiwani küsimus, kas Pekingis või Washingtonis ja seistakse praktilise vajaduse ees ühiste bastioonide loomiseks USA ja Puna-Hiina vahel. Mondale'i soovitus Hiinale Pekingi külaskäigul juhtiski sellele.

Washington-Moska-Pekingi kolmnurgas on kaks esimest tugevaimad. Kuid tuleviku maailmapoliitika seisukohast on Puna-Hiina oma inimmassidega olulisemaid. Tuleb meeles pidada, et USA ja Hiina vahekordade normaliseerimine ei ähvarda maailma, sest USA-l puuduvad ambitsioonid poliitiliseks ekspansionismiks. Küll aga muutuks pilt Moskva-Pekingi poliitilise telje tekkimisel, sest see moodustaks ülemäärase jõu, mis asetaks kogu maailma esiteks sõjaohtu ja teiseks täielikuks sotsiaalseks ümberkujundamiseks.

Eksisteerivates vahekordades seisab silmapilgul Washington eelispositsioonis võrreldes N. Liiduga. Kuigi puudub diplomaatiline vahekord, on suhted sõbralikud ja neid püütakse süvendada. Puna-Hiina avaks USA-le täitmata turu, mis oleks suuteline rohkem vastu võtma, kui on USA toodang suuteline andma. Puna-Hiina vajab kõike, mis moodsal toodangul on võimalus anda.

Seevastu Pekingis puudub palju aastaid usaldus Moskva vastu ja vana vastolu ei ole võimalik kõrvaldada üleöö. Nõukogude agressioonid Mandshuuria piiril ja kaks miljonit relvastatud meest Hiina piiril meenutavad öid ja päevi selle vahekorra vaenulikkust. Nüüd olenebki administratsioonist Washingtonis kui kiirelt suudetakse USA poliitilistes ringides selgitada suhete tähtsust Hiinaga ja tegelike lahendusteni jõuda.

Sest Washington-Moskva-Pekingi kolmnurk oma praegustes vahekordades ei tarvitse püsida kaua. Kuniks ta on, seniks püsivad võimalused.

V.

KAASMAALASED

Laenu vajaduse korral kasutage
TORONTO EESTI ÜHISPANGA
madalaid laenuintressimäärasid.

HÜPOTEEKLAENUD ..... **9.75% aastas**
Intressid arvestatakse veerandaasta viisi — laenud on lahtised

PERSONAALLAENUD ..... **10.2% aastas**
Personaallaenud on laenuvõtja surma ja jäädava töövõimetuse puhul kindlustatud $10,000.00 ulatuses.

ÜHENDUSES ON JÕUD

AKTUAALSEL TEEMAL

KÜLMA SÕJA TONT MOSKVA JA WASHINGTONI VAHEL

Kõik teated Moskvast räägivad sellest, et külma sõja lained käivad kõrgemalt kui kunagi varem. Kremli juhid kuulutavad, et nad tahavad rahulikku kooselu, kuid J. Carteri administratsioon õhutab sõda. Valmistab givad on puha selge ja tuntud venelaste pettus ja laim. Tegelikult on Moskva agressor ja maailmarahu rikkuja ning Aafrika vallutaja. Moskva ja kommunistid ei taha tolligi järeleanda, sest nad teavad, et läänerikkide juhtidelt nad saavad kõik, mis nad tahavad. Nad saavad USA kõrget tehnikat, piiramata arvul krediite oma sõjamasina ülesehitamiseks ja kõigepealt laenuks nisu ja muid toitaineid, millest neil on suur puudus.

Küsime, et milleks siis selline ilmselt ja silmaga nähtav ja igale mõtlejale inimesele arusaadav valepropaganda? Moskva teab, et läänemaailm on killustatud. Isegi Valges Majas president J. Carteri ümber on mehi, kes heameelega kuulavad ja usuvad igasugust Moskva loba, sest nad kasutavad seda selleks, et J. Carteri julgeolekunõunikku Z. Brzezinskit rünnata.

Vene lehed on täis rünnakuid J. Carteri administratsiooni vastu ja kindlasti usuvad venelased kõike seda, mis Moskvast ja kommunistliku partei lehtedest on suurte pealkirjadega lugeda. Nad kirjutavad, et sõjaõhutajad Washingtonis — rakettide meister, katoliiklane ja poolakas Zhigniev Brzezinski õhutab külma sõda. Artiklites ja karikatuurides mõistatakse hukka neid kes olevat moodustanud vandenõu ja koguni ülemaailmse konspiratsiooni rahuarmastava Nõukogude Liidu vastu. See on üllatuslik ja otse usutav kõverpeegel neile, kes ei mõtle kaugemale ja kes tõelist asjadekäiku ei tea ega taha teada.

Venelased teavad, et detente sidi all tunnustatakse Euroopas praegusi piire ja sellega kõiki Moskva vallutusi Teise Maailmasõja ajal ja pärast seda. Detente abil on nad saanud tohutu suuri krediite ja kõike võimalikku lääne tehnikat. Kuid eriti toitaineid. Nad teavad, et laenudega on neil USA äriringkonnad otsamööda peos. Terve rida USA suurettevõtteid, arvult 25, omavad harukontoreid Moskvas ja ootavad ainult seda, kunas suured äri lähevad lahti. Need ei tarvitse kunagi lahti minna, sest venelastega saab kaubelda ainult kahjudega. Ametlik poliitika teab seda ja selleks on tarvilik süüveeretada J. Carteri administratsiooni peale. USA suuräride huvisid kaitsevad Kongressi liikmed ja nii on kerge taguda kiilu Valge Maja ja Kongressi vahele.

Tõeliselt on detente ohustaja ja maailmarahu rikkuja Moskva. Helsingi leppe järele tõotas Moskva anda inimõigusi oma kodanikele. Kuid kommunistlik rezhiim on vahepeal iäinud veelgi rangemaks. Dissidentide üle peetakse kohut ja langesid pika-ajalised vangla karistused. USA ärimehi kimbutatakse ja lehemehi kutsutakse kohtusse Moskvas, et nad on N. Liitu laimanud.

Kuid selle propaganda peapõhjuseks on, et N. Liit ei luba sgada oma maailmavallutamise plaane. Portugali kindralid läksid omavahel tülli ja tulemuseks oli, et Portugali armee muutus kommunistlikuks. Kommunismi viisid Portugali armeesse USA sõjalised instruktorid. Portugali impeerium varises kokku ja selle tõttu tekkis vaakum, mille täitsid venelased ja kuubalased. Varsti õnnestus hävitada jälle USA sõjaliste instruktorite abiga 3000-de aastane Abessiinia monarhia. Nii endises Portugali asumaas Angoolas ja Abessiinias on venelased ja kuubalased nii tugevasti kanda kinnitanud, et kogu Aafrika saatus on tõsiselt kaalul.

Seega ei ole mitte USA, Valge Maja J. Carteri administratsioon see, kes rikub maailmarahu ja detentet, vaid Moskva oma maailmvallutusplaanidega on kõiges selles süüdi, milles Moskvast süüdistatakse USA-d. Moskva isegi laiendab oma külma sõda J. Carteri abiliste keskele. Ajalehed ju alati eelistavad detentet ja koostööd N. Liiduga. Soovitakse suurendada kaubavahetust ja leevendada pinevust. Kuid detentet ei saa arendada ühepoolselt.

Nii on tervelt neli aastat raisatud aega ja energiat, et saavutada SALT kokkulepet, kuid see näib olevat kõik mahavisatud. Venelased on nii tõrksad, et nad ei tee ühtegi järeleandmist. SALT nende tingimuste kohaselt seisaks selles, et USA müüb venelastele maha õiguse oma maad kaitsta ja oma armeed relvastada.

Kuid Moskval on ka omad mured Keegi ei tea kaugelé läheb N. Liit L. Brezhnevi juhtimise all, kuna ta tervis on väga kõikuv ja ohtlik vanadus läheneb. Oleks vajalik kindlustada uutele juhtidele SALT kokkuleppega, et nende käed läänes oleks vabad. Hiina-Vene piiril näib põnevus kogu aega tõusvat ja ennustatakse isegi sõda Hiina ja Vietnami vahel. Kaug-Ida konflikt ei luba N. Liidul vähendada oma relvastamist, sest Moskvas omistatakse Hiina ohule väga suurt tähtsust.

Moskva on läinud nii sõgedaks, et ta igale USA hoiatusele reageerib vastupidiselt. Kui USA süüdistas, et Kreml toetab suurte summadega Kuubat ja teostab oma agressiivseid kavatsusi F. Castro mõrvabrigaadidega Aafrikas, siis selle tulemuseks oli Moskva abi suurendamine Kuubale, mis tõuseb nüüd mitme miljardi dollarile.

Eelmärgitu tõttu ei ole lähemas tulevikus ette näha vahekordade paranemist, vaid on hoopis oodata N. Liidu uusi aktsioone. Selle tõttu ei ole sugugi üllatuseks, et Ottawat külastanud Hiina Rahvuskongressi abiesimees Chi Peng-Fei ütles, et Kolmas Maailmasõda on ukse ees.

AJK

EESTI KOMITEE KIRI KESKNÕUKOGULE RAHVUSKONGRESSI ASJUS

Eesti Komitee Rootsis juhatus oma koosolekul 24. mail otsustas saata Ülemaailmsele Eesti Kesknõukogule omapoolsed koostöö ettepanekud Esto '80 ajal korraldada kavatsetava Rahvuskongressi asjus.

Kirjale on alla kirjutanud Komitee esimees Heinrich Mark ja sekretär Virge Hint. Mõlemad on teatavasti Esto '80 aukomitee liikmed. Eesti Komitee kiri on järgmine:

ÜLEMAAILMSELE EESTI KESKNÕUKOGULE

Rootsi Eestlaste Esinduse Rahvuskongressi toimkonna esimees hr. M. Jüris on teatanud (Eesti Päevaleht nr. 32, 24. aprillil 1978), et REE-l ei ole volitusi Rahvuskongressi küsimuses kokkuleppeid teha Eesti Komiteega Rootsis, vaid kokkuleppeid saab teha ainult Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu.

Ü. E. Kesknõukogule on kahe eelmise Rahvuskongressi korraldamisest teada, et Rootsi eestlaskonna keskorganisatsioonidele ei ole olnud vastuvõetavad seniste kongresside kokkukutsumise alused, mille järgi Rootsi Eestlaste Esindus võis saata kongressile 100 delegaati ja Eesti Komitee Rootsis 3 delegaati. Sellepärast Eesti Komitee Rootsis juhatus oma koosolekul 24. mail 1978. a. otsustas pöörduda Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu poole alljärgneva ettepanekuga kokkuleppe saavutamiseks Esto '80 ajal Stokholmis korraldada kavatsetava Rahvuskongressi kokkukutsumise alustes. Esitame oma ettepaneku kolmes variandis ja loodame, et vähemalt üks neist Kesknõukogule on vastuvõetav.

Alternatiiv 1: Kõik eesti organisatsioonid võivad saata Rahvuskongressile võrdsel arvul delegaate. — See moodus on olnud tarvitusel kõigil eesti organisatsioonide kongressidel Rootsis ja seda moodust kasutab teatavasti ÜRO oma täiskogus.

Alternatiiv 2: Rahvuskongressi kokkukutsumise alused fikseeritakse vastavalt Austraalia Eesti Organisatsioonide Liidu kavandile (mille järgi Rahvuskongressist võivad osa võtta Ü. E. Kesknõukogu liikmesorganisatsioonide juhatuste liikmed + teiste organisatsioonide delegaadid) selle täiendusega, et Rahvuskongressist võtavad osa täisõiguslike delegaatidena ka Eesti Komitee Rootsis juhatusliikmed.

Alternatiiv 3: Rootsi eestlaskonda esindavad Rahvuskongressil Rootsi Eestlaste Esinduskogu liikmed (100 delegaati) ja Eesti Komitee Rootsis üksikliikmete poolt valitud Asemikekogu liikmed (50 delegaati) ning kõik teised eesti organisatsioonid Rahvuskongressi statuudis fikseeritud alustel.

Loodame, et Kesknõukogu arvestab Rootsis väljakujunenud eesti organisatsioonide struktuuri, nende tegelikku tööd ja aktiivsust. Eesti Komitee Rootsis on kujunenud laiaks eesti organisatsioonide koostöö vormiks. Eesti Komitee üksikliikmete ja liikmesorganisatsioonide liikmete arv on umbes 6000 eestlast ja sellega esindab Eesti Komitee suuremat osa organiseeritud eestlaskonna aktiivsest ja praktilisest tööst Rootsis. Rootsi Sisseränmuamet ja teised Rootsi asutused arvestavad Eesti Komiteed kui ainukest esimese järgu eesti keskorganisatsiooni Rootsis, kes vahendab toetusena eesti organisatsioonidele ja asutustele ca 3 miljonit rootsi krooni aastas.

Eesti Komitee Rootsis tõsiseks sooviks on koostöö saavutamine Ü. E. Kesknõukoguga ja selle liikmesorganisatsioonidega meile ühistes töö- ja võitlusülesannetes ja sellepärast oleme tõsiselt huvitatud kokkuleppe saavutamisest Kesknõukoguga vastavalt ülalesitatud ettepanekutele Rahvuskongressi kokkukutsumise alustes. Kui Kesknõukogu meie poolt esitatud väga tagasihoidlikke koostöö ettepanekuid ei saa aktsepteerida, siis oleme sunnitud asuma Eesti Komitee Asemikekogu poolt otsustatud Ülemaailmse eesti organisatsioonide kongressi korraldamise eeltöödele.

Meie siiraks sooviks aga on vältida kahe kongressi korraldamist.

Heinrich Mark esimees — **Virge Hint** sekretär

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Kas Solzhenitsõn muudab kurssi?

Harvardi ülikoolis esines 20.000 kuulaja ees 4 aasta eest Läände eksiili lubatud „Vene Tolstoi nr. II" Alexander Solzhenitsõn, mõistes hukka Lääne maailma moraali, kuulutades seda pankrotti läinuks ja mitte sobivaks mudeliks, et muuta N. Vene hoiakut. Aplaus oli väga tagasihoidlik ja küllalt ka ebasõbralikku sisistamist. Lisaks Solzhenitsõn märkis, et N. Vene on nüüd saavutanud säärase vaimse arengu, et neile lääne maailma praegune vaimne tase pole atraktiivne. Kui N. Vene viia praegu tänapäeva Ameerika vaimsele tasemele, sest toimuvad küll mõningad paranemised, kuid samal ajal ka muudatused halvema poole teatud aladel. Peale dekaade kestnud kannatamist vägivalla ja surve all vene „lai hing" otsib soemat, puhtamat atmosfääri, kui seda pakuvad tänapäeva Ameerika masstase, eluviisid otse vägivaldselt televisiooni ja talumatu pop-muusika poolt ahistatult. Ta kutsus ameeriklasi üles vabatahtlikule enesepiiramisele ja loobumisele materjalistlikust kultuurist. Solzhenitsõn ei asetanud pearõhku Lääne maailma suuremaile voorusile: sõna- ja liikumisvabadusele ja õigusele elada ja tegutseda riigivõimu ja politsei suunamiseta ja kontrollita. Kõne jätnud väga imeliku mulje ja kergitas koguni küsimusi samas vaimus, nagu need esinesid N. Vene võimude poolt Solzhenitsõni vabasse maailma saatmisel. Mis osa too kaval vene „muzhik" (talupoeg) õieti mängib? Sääraste kõnedega ta nihkub N. Vene n.n. kultuuripropaganda ambassadöriks Läänemaailmas.

A.

Kõikideks kindlustusteks
H. LATER & CO. LTD.
„Insurance"
1482 Bathurst St.,
Toronto, M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

Õpetajate abiliste instituudi avamise puhul

16. juulil algab õpetajate abiliste ettevalmistav instituut oma tegevust Torontos. See on sündmus, mis meie kirikus samuti kui ühiskonnas väärib erilist äramärkimist.

Erakordsed olud meie kirikus on viinud erakordsete vahendite loomisele, et vaimlist elu uutes olukordades edasi viia. Nõnda on kirik ellu kutsunud õpetajate abiliste ameti. Kus iganes see on toimunud, on see olnud õnnistuseks. Eesti asundustes Venemaal tsaari ajal, kus õpetajate ringreisid harva said neid külastada, osutus see lahendus väga viljakaks. Kui oktoobri revolutsiooni järele õpetajaskond kandis raskeid kaotusi ja eesti asunduste kiriklik elu oli ohus, siis eesti piiskop Oskar Palsa Peterburis korraldas kursusi sealse konsistooriumi juures õpetajate abiliste ja aseõpetajate ettevalmistamiseks. Nende kaudu kerkis esile väga silmapaistvaid ja tüsedaid jõude vaimlisele juhtkonnale, võimelised kristlikku tööd edasi viima erakordsetes oludes.

Meie kirikule paguluses on saabunud selline aeg. Üha suurenemas on vajadus vaimlise juhtkonna täiendamise järele, kuna nende koguduste arv, kus õpetajaid ei ole kohal, ega isegi läheduses, aina kasvab. Ometi on meie hulgas latentseid jõude, kes on ootanud nende väljakujundamisele ja rakendamisele. On teada, et meie hulgas on neid, kellede igatsus on olnud end pühendada hingekarjase kõrgele kutsele, kuid olude tõttu ei ole see neil osutund võimalikuks. Meie hulgas on talente, mehi ja naisi, vaimse elu süvendamiseks. Meie kirik saab rakendada nende andeid. Samuti saab kirik võimaldada neile sügavat rahuldust, mida annab vaimliselt loova elu jagamine ja elu sügavamate väärtuste teenimine meie laialipillatud rahvakillu hüvanguks.

Instituut, mille töö on korraldatud ühe ja kahe aasta tsüklis, võimaldab vastavalt ettevalmistust kas õpetaja abilise või isegi aseõpetaja kutsele.

Õppetöö instituudis on korraldatud nõnda, et see on mitmesuguste õppeviiside ühendlus, kasutades ainestikku, mis iseenesest juba on inspireeriv ja rikastav, intensiivseid loengute perioode, edasitöötamist loengute perioodide vahel, kirjalikke töid ja eksameid. Esimene intensiivne loengute periood toimub 16. kuni 30. juulini Torontos. Teine toimub järgneval aastal samas. Kolmas on kavatsetud 1980 Stokholmis.

Instituut avab piiramatud võimalused nendele, kelledel on kristliku usu sisemisi varusid ja tahet juhatada teisi nende jõulätete juurde, mis asendamatud meie eluks ja võitluseks. Eriti aga nendele, kellede sisetunne on erk, tunnetades erilisel viisil kohustust meie rahva vastu, veendumuses, et meie rahva eksistents ilma kristliku usu väärtuste kandva osata on juuretu, ja kes tunnetavad vajadust selleks loovalt omapoolset panust anda.

Rõõm on mõelda võimalusele, et vaimline juhtkond meie kirikus sel viisil võib saada väärtuslikku lisa. Eriti veel, kui silmas pidada seda, kui tõsised on pagulaskiriku kohustused ja kui suured selle ülesanded: sellel ei tule ju usulisi ja eetilisi väärtusi ainult edasi kanda ja oma eksistentsi säilitada, vaid oma missiooni näha veel laiemas perspektiivis — et midagi oma elust, elumõttest ja tunnetusest anda panusena ka väljaspoole kui väärikas liige maailma kristlikus ühiskonnas. Kes on haaratud meie kiriku sellisest visioonist, see on õige kandidaat avatavale instituudile.

Prof. A. Võõbus

KAS KANADA VAJAB UUT PÕHISEADUST?

MARCUS VAN STEEN

(CANADIAN SCENE) — Sellest ajast alates kui Quebecis valiti Parti Quebecois võimule, kes otsekohe hakkas arendama oma iseseisvuslikke tendentse, on Kanadas pidevalt juttu olnud põhiseaduse muutmisest. Selle poolt räägib asjaolu, et kui Quebecile anda täielik kontroll oma siseasjade üle, siis võib-olla ei pea Quebec vajalikuks Kanadast eraldumist. Kuid on päris loomulik, et kui Quebec saab oma asjade ajamises täieliku võimu kätte, hakkavad ka teised provintsid sama nõudma. See aga tähendaks põhilisi muudatusi Briti Põhja-Ameerika Seadustikus (British North American Act, edaspidi BND), kus on selgepiiriliselt täpsustatud need alad, mis kuuluvad provintsivalitsuste ... jurisdiktsiooni alla.

Need mehed, kes aastal 1867 kokku seadsid Kanada põhiseaduse, soovisid tugevat keskvalitsust. Sir Etienne Cartier oli arvamisel, et uue maa valitsus peab olema küllalt tugev, et garanteerida prantsuse kanadlastele nende keele ja kultuuri säilitamine. Sir John A. Macdonald arvas samuti, kuigi erinevail põhjusil. Tema arvates oli vaja tugevat keskvalitsust selleks, et vältida kodusõda nagu selle oli just äsja läbi teinud Ühendriigid.

„Ameeriklased algasid valest otsast," ütles Sir John parlamendi istungil kus arutati konföderatsiooni loomist. „Ameeriklased kuulutasid iga osariigi iseseisvaks, väljaarvatud mõned võimualad, mis põhiseaduse järele kuulusid üldvalitsusele. Meie siin aga soovime käia teist rada. Me anname keskvalitsusele kõik võimu, mis kuulub iseseisvale riigile ... ja deklareerime, et kõik üldsust puudutavad olukorrad jäävad keskvalitsuse lahendada, lokaalvalitsuste ülesandeks jääb ainult nende ettekandmine keskvalitsusele."

Olukorrad aga on vahepeal kõvasti muutunud.. Quebecil on küllalt suur elanikkond ja seal on ka küllaldaselt vara, mis lubab eeldada, et ta jaksab üksinda kaitsta oma kultuurilisi ja keelelisi huvisid. Mitmed teised provintsid, eesotsas Ontario ja Alberta, on muutunud kannatamatuks restriktsioonide suhtes, mis keskvalitsus neile ette kirjutab ja mis nende provintside autonoomsust piirab. Seetõttu on kõne all olnud BNA muutmine või koguni uue põhiseaduse kehtestamine.

Paljud põhiseaduse eksperdid ütlevad, et muudatused või uus põhiseadus on täielikult ebavajalikud." Kanadal on väga paendlik põhiseadus," ütleb prof. J. A. Corry (Queens University, Kingston). „Need probleemid, mis meid praegu vaevavad, ei ole põhjustatud põhiseaduse sätetest, vaid need on pigemini oma iseloomult poliitilised."

Professor Corry ütleb, et hoolimata sellest, mis omal ajal Konföderatsiooni isad ütlesid, on Kanada põhiseadus üks kõige vähem tsentraliseeritud põhiseadus maailmas. Kui Quebec on valmis leppima vähemaga kui totaalne iseseisvus, siis on Kanada põhiseaduse alusel võimalik tema nõudeid rahuldada. Seda loomulikult kui teised provintsid on sellega nõustuvad. Kui aga Quebec on otsustanud lahkulöömist Kanadast, siis ei aita ükski muudatus ega ka uus põhiseadus. Kõik oleneb sellest, mida Quebeci elanikkond soovib.

Või teiste sõnadega, Kanada tulevik oleneb sellest, mis Kanada kodanikud soovivad, ütleb prof. Corry.

Põgenike arv Kauge-Idas tõuseb

Põgenike arv, kes poliitilistel põhjustel on sunnitud oma kodud maha jätma tõuseb Indo-Hiina ruumis. Kõige kummalisemaks nähtuseks on, et kommunistlik Hiina peab vastu võtma kümneid tuhandeid poliitilisi põgenikke Hanoi Vietnamist. Hiinlasi on ühendatud Vietnamis ca 2 miljonit. Hanoi valitsejad teevad nendele elu Vietnamis, kus nad aastasadu on elanud võimatuks. Senini on juba 120.000 hiinlast lahkunud Vietnamist. Hiina laevad käisid Vietnami sadamaist oma rahvast ära toomas, kusjuures tekkis tulevahetusi.

Arvatakse, et vähemalt 10.000 nn. paadi-hiinlast, kes elasid paatides, on maandunud mitmes Indo-Hiina riigis ja otsivad varjupaika. Tais on poliitiliste põgenike arv tõusnud juba üle 100.000-de.

Burmas on tehtud moslemiusulistele elu võimatuks ja rohkem kui 150.000 Burmas elanud moslemiusulist on saabunud Bangladeshi, milline maa on ise väga vaene.

Lõuna-Yemeni president hukati

Sõjavägi vangistas ja hukkas Lõuna-Yemeni marksistliku presidendi Salem Robaya. Seoses sellega toimusid pealinnas ägedad tänavalahingud Salem Robaya truudé vägede ja veelgi Moskvale truuma Yemeni Rahvusfondi sekretäri Abbel Fattashi üksuste vahel, mis lõppesid viimase võiduga.

Brezhnev süüdistab läänt

Brezhnev võttis vastu Aafrika väikeriigi Malagazi presidendi ja süüdistas, et USA ja teised demokraatlikud riigid püüavad segada N. Liidu abistamistegevust Aafrikas. Ta küsis, et kes annab NATO riikidele õiguse sekkuda Aafrikas, anda abi Zairele ja teistele Aafrika riikidele, mis olevat nüüd ainult N. Liidu huvisfäär. Ta ütles, et N. Liidu sõjategevus Ogadeni kõrbes, Eritreas ja mujal teenib ainult rahulikke eesmärke.

Eesti . . .

(Algus esiküljel)

vaid see oleneb eesti rahva ühisest tahtest, või killustatud mitte-tahtest.

Eestlase identsus on leidnud nentimist juba 5000 aastat, või rohkem. Rooma ajaloolane Tacitus, esimesel sajandil, kirjutas Eesti rahvuslikust identsusest. Meie tugev rahvuslik identsus on edukalt tõkestanud teiste rahvaste, vallutajate, mõju eestlastele. See on eestlase tugev iseteadvus-mentaliteet, mis oli üks lahutamatu osa meie esivanemais, mis on ka meis ja kõiges selles, millest pärineb eesti rahvuse mõiste.

See tuhandete aastate jooksul üles ehitatud rahvuslik pärandus on praegu meie käes.

Meie oleme ketilüliks ajaloo kulgemise voolus.

Kui katkeb see lüli, siis katkeb eestlase identsuse kett. Meie esivanemad on seda ketti hoidnud tugevana, tihtigi lootusetus olukorras, nii peame seda hoidma ka meie.

Võidupüha tähistab rahvusliku vabaduse saavutamist, seda, mille eest võideldi korduvalt aastasajandite jooksul. Võidukas Vabadussõda erines Ümera lahingust, Jüriöö mässust ja Mahtra sõjast peamiselt selles, et eesti rahvas astus võitlusse tervikuna. Võita saab vaid siis, kui minnakse välja kui üks mees. See tõik, tulihingeliselt kokkuhoidev ja idealismis resoluutne, maksis siis, maksab täna ja saab maksma ka tulevikus. Meie kui rahvas, siin ja kodumaal, ei tohi mattuda isiklikesse ja sotsioloogilistesse probleemidesse nii, et kaotame peaeesmärgi. Seda ei saa aga käskida, see peab jääma rahva enese rahvusmoraalseks otsuseks.

Ma olen kindel, et

eesti rahvas ei murdu

ja ei katke ka meie rahvus-aadete kett. Kuigi punane vene okupatsioon järjekordselt katsetab lämmatada eestlaste kodumaad ja vaimu juba üle kolmekümne aasta, siiski elab edasi tahe, mis kord saavutab oma eesmärgi. Meie rahvas kodumaal pole aksepteerinud praegust olukorda ega leppinud sellega. Ka nemad pühitsevad seal meie rahvuslikke tähtpäevi, Vabariigi aastapäeva ja Võidupüha. Nad pühitsevad neid tähtpäevi oma südames, mis on veel tähtsam kui avalik tähistamine.

Meie ei ole mitte mahajäetult üksi võitlemas vabaduse aadete eest, meie selja taga on kogu läänemaailm. See on kogu maailma probleem, mis lahendatakse varem, või hiljem. Hoiame oma võitlusmentaliteedi tulisena ja elavana, kuni tuleb see aeg.

See vabaduse unistus ei ole vaid utoopia, see on selge reaalsus — kui me seda ise tahame.

Ja meie tahame seda. Siia Seedrioru maapinda on istutatud osa eestluse hingest. See mälestussammas siin annab au meie rahva minevikule ja tõotust meie rahva tulevikule, ja kui oleme osa sellest mis on siin, siis oleme osa tõelisest eesti vaimust.

Sümboolselt anname oma kodumaa siin mälestussamba ees Kõigeväelise Jumala hoolde, aga me teeme seda teadmisega, et ka meil on kohustused. Selleks me süütame võidutule ja hoiame seda oma hinges, selleks, et me teame — võitu ei saa olla võitluseta.

Aktusekõnele järgnes tseremoniaalne

Võidutule süütamine

Hamiltoni „Helletajate" laulu kestel „Isamaa, õitse Sa", M. Härm'alt. Tõrvikukandja 4 liikmelise vormiriietuses auvalvega, Hamiltoni ja Toronto Eesti Võitlejate Ühingutest, tõid tõrviku ausamba lähedale püstitatud urni juurde, kus aupeakonsul Ilmar Heinsoo selle vastu võttis ja urnis võimsalt leegitseva Võidutule süütas.

Ilmar Heinsoo oma võidutule sõnumis nimetas seda võidutuld selles imekaunis Seedrioru looduses eesti rahva tänu sümbooliks kõikide aegade võitlejatele eesti rahva ja maa vabaduse eest. Sümboliseerigu see tuli täna siin ja alati eesti rahva kustumatut janu vabaduse ja õiguse järele. Sümboliseerigu see tuli usku ja lootust, et ühel päeval vabaduse koidik kuldab Eesti metsi ja nurmi ja mäenõlvakuid. Kostku siit nende leekide kaudu eestlaste tõotus ja hüüd kogu maailmale, mida meie rahvuslaulik Henrik Visnapuu värssi on valanud. „Ma kuulutan rahvaste vastu, vägivalla vastu tules ja tões, Eesti süda pole läbi lastud, pole pestud veel Toonela jões".

Tervituste osas aupeakonsul Ilmar Heinsoo tervitas Eesti Vabariigi esindajana piiskoppi, EKN esimeest, Sihtasutis Seedrioru juhatuse liikmeid ja kõiki pidukülalisi, kes on kokku tulnud looduskaunisse Seedriorgu saamaks osa meie rahvuslikust pärandist ja veetmaks päeva oma suguvendade ja -õdede keskel. Ta tõstis esile neid sadu tublisid eesti mehi ja naisi Lõuna-Ontariost, kes varakevadest peale on andnud oma tööpanuse Seedriorule. Ta tänas esinejaid, kes on andnud oma panuse rahvatantsus, laulus või näidendeis ja lõpuks ka kokkutulnud rahvast ligidalt ja kaugelt, et üht ilusat päeva mööda saata rahvuslike tunnete ühtsuses ja tugevuses, olge teretulnud ka tulevikus, sest see on eestlaste ühiskodu.

Kirjaliku tervituse ja kutse Killamängudele oli saatnud Robert Kreem, mille Harry Pärkma ette luges.

Järgnevas kontsertosas

Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoor ja „Helletajad", Olaf Kopvillemi juhatusel ja Eva Rammo klaverisaatel, esitasid 6 laulu: „Kaugel" — H. Känd (ühendkoor), „Kuu" — T. Vettik (Helletajad), „Vares vaga" — E. Oja (Helletajad), „Lauliku lapsepõli" — M. Härma (Ühendkoor), „Kanneldaja" — Zeiger/Toi (Ühendkoor soolo-osadega Helletajatelt) ja lõpuks „Meri" — O. Merikanto (Ühendkoor meeshäältega alustades ja Helletajatega vahepealses sooloosas).

Õnnestunud ja soojalt vastu võetud kontsertosale järgnes lõppsõna dr. Voldemar Tammemägi'lt, kes tänas nimeliselt piiskop Karl Raudsepp'a, EKN esimeest Udo Petersoo'd, koorijuht Olaf Kopvillem'it, Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoori, „Helletajaid", kõiki kohaletulnud külalisi, aupeakonsul Ilmar Heinsoo'd ja Hamiltoni ja Toronto Võitlejate Ühinguid.

☆

Pimeduse tulekul, kell 9.45, algas Seedrioru vabaõhuteatris Ene Rebase lavastuses laulu- ja tantsupõimik „Laul suveööl", kus esinesid „Cantabile laulikud" Uno Kook'i juhatusel, „Zodiac tantsuansambel" Ene Rebase juhatusel, solistid tenor Heinz Riivald Asta Riivaldi klaverisaatel, sopran Tamara Norheim Talvi Norhemi klaverisaatel ja bariton Gerhardt Hess Roslyn Peper'i klaverisaatel ja „Cantabile laulikute" saatjatena 5 liikmeline orkester, koosseisus: Uno Kook — klaver, Linda Laur — viiul, Hans Sepp — trompet, Johannes Järvalt — saksofon ja Arno Killaspea — kontrabass. Uno Kook oli kõik koorilaulud seadnud ümber naiskoorile.

Reviüi stiilis põimik sisaldas esinemise järjekorras: „Suveööl" — Ed. Oja ja „Valsiunistus" (Cantabile Tamara Norheimi sooloosaga), „Niperraadi lipulaul" ja „Öö tuul meid" (Riivald), „Eesli serenaad" (Zodiac), „Candezi neiu" — Delibes (Norheim, samal ajal tantsuduett Ene Rebase ja Brian Vogt'i poolt), „Lara viis dr. Zivagost (Norheim ja Zodiac), „Kullane kuu" — Künneke (Norheim), „Sõprus" Cole Porter'i kavast (Zodiac), „Caro mio ben" (Hess) „Eha" — maoride rahvaviis (Cantabile), „Armastan Pariisi" — Cole Porteri kavast (Zodiac), „Kas mäletad?" ja „Saaremaa valss" — Boris Kõrver (Riivald), „Ma olen kaluri neiu" — P. Ardna (Norheim), „Cornbelt Medley" — Kanada rahvatants (Zodiac), „Laul sõnajala õiest" ja „Uinulaul" (Hess), „Kevadkuu" — N. Dostal (Cantabile), „Hernando's Hideway" — tango (Zodiac), „Naeratav õnn" — F. Lehar (Norheim), „Mazurka" — Coppelia (Zodiac), „Kõikjal, kus ka rändan" ja „Pööristuul" (Ruvald), „Serenade" — D. Dezhso (Cantabile).

„Cantabile laulikud" on tasakaalustatud grupp naishääli Toronto Eesti Segakoorist, kes kõik laulavad hea kontrolli all. Mitmed sololaulud olid esitatud aeglustatud tempos, Hess'i lauluvalik võinuks olla rõõmsam.

„Zodiac" tantsugrupp esitas oma tantsud hoogsalt, ühtlaselt ja viperusteta. Sellesse gruppi kuuluvad gümnaasiumi õpilased, kus Ene Rebane õpetab lavakunsti, peale Ene veel üks õpetaja ja mõned juba lõpetanud õpilased. Õpilaste hulka kuuluvad ka 2 eesti noormeest: Kristi Hess ja Allan Pertens. Bariton Hess on sünnilt sakslane, kuid olles abielus eestlannaga, on ta ära õppinud eesti keele ja üles kasvatanud 4 tublit eesti poega.

Kostüümid laulikutele on Linda Kook'i loomingust. „Zodiac" tantsukostüümid, neid oli iseloomulikult erinevaid iga tantsu jaoks, olid kujundatud ja osaliselt ka valmistatud Ene Rebase poolt.

Dekoratsioon, napp, kuid siiski küllaldane, oli Ene Rebase vaimutoodang Alfred Nieländeri töökäte läbi.

Valgustusmeistriks oli Eduard Rebane kahe abilisega Ene Rebase koolist.

Heli eest hoolitsesid Mike Grygaski ja Tarmo Koger. Inspitsiendiks oli Hillar Amolins.

Kogu lavastus jooksis sujuvalt ja viperusteta. Selle eest ütlesid tänusõnu ja jagasid lilli aupeakonsul Ilmar Heinsoo ja Harry Pärkma.

Kesköisel tunnil mälestussamba esisel „mõttelennul kodumaale" esitas deklamatsiooni Leida Järvi, lõpetades Eesti hümni viimase salmiga.

Järgnes tants varaste hommikutundideni Georg Iltaii orkestri saatel.

Selleaastaseks üheks kaugemaks külaliseks oli Vello Helk Taanist.

Langenute mälestamine Suveharjapeol noorte ja Hamiltoni Võitlejate Ühingu poolt. Paremal esimees August Jurs.
Foto — S. Preem

Hamiltoni ühendkoor pärast esinemist Suveharjapeol. Ees koorijuht Olaf Kopvillem ja pianist Eva Rammo.
Foto — S. Preem

Kaks paari „Zodiac tantsuansamblist". Ees põimiku lavastaja Ene Rebane ja Brian Vogt.
Foto — S. Preem

Eesti Korterimaja 2368 ja 2378 Queen Str. East Toronto, vajab

MAJAHOIDJAT

Helistada peale kella 7 õ. tel. 699-9071

VÕITLEJATE ÜHINGUTE LIIKUMINE TÕHUSAMAKS

Ülemaailmse Eesti Vabadusvõitluse Keskuse esimees August Jurs rõhutas oma sõnavõttudes organisatsiooni peakoosolekul Hamiltonis võitlejate liikumise sisukamaks ja tõhusamaks muutmise vajadust. Rahvusvaheline olukord on muutunud meile soodsamaks ja meie kohuseks on seda täielikult oma kasuks ära kasutada.

Peakoosolekul olid esindatud USA ja Kanada liidud, Inglismaa Eestlaste Ühingu Sõjameeste Koondise esindaja V. Raiend ja Eesti Võitlejate Ühing Adelaide'is esindaja E. Lindaja.

Koosoleku juhatajaks valiti Ylo Anson ja protokollijaks E. Lindaja. Eelmise aasta protokolli kinnitamisel selgus, et välja andmisele on tulemas kaks inglise keelset väljaannet Eesti diviisi võitlejate kohta II Maailmasõjas. Üks raamat on ilmumas Inglismaal ja teine USA-s. Keskuse esindaja H. Uus on püüdnud kontaktis olla raamatute väljaandjatega, et püüda kontrollida faktide tõetruudust meie osas.

Keskuse tegevuse aruande esitas A. Jurs, millest selgus, et Rootsis on teoks saanud Eesti Sõjameeste Ühing. Tegevust on püütud ka elustada Argentiinas ja Brasiilias. Keskuse juhatus on pidanud sidet asukohamaade keskuste tsiviil-organisatsioonidega. Keskuse esimees on olnud kontaktis Kanada kaitseministriga, opositsioonijuhiga ning mitmete teiste parlamendiliikmete ja senaatoritega. Teoks oli ka saanud Keskuse teeneteristi väljaandmine. Senini on annetatud kaks II klassi ja kolm III klassi risti. Kanada Liidu tegevuse aruande esitas K. Tori. Liit on alustanud aktsiooni — kaasa tõmmata kõiki senini tegevusest eemale jäänud kaasvõitlejaid, elustada Võikupüha tähistamist ja kaasa aidanud Balti Veteraanide Korps'i tegevusele. K.E.V.Ü. Liit tähistab tuleval aastal oma 25. a. juubelit.

Inglismaa sõjameeste tegevusest andis aru V. Raiend, millest selgus, et tegevus on toimunud ühise võitlussihi — VABA EESTI — eest! Austraalia võitlejate aruande esitas E. Lindaja, kes alles hiljuti nimetati nende esindajaks. Keskuse juurde. Sealne tegevus on toimunud sujuvalt. Tehakse juba ettevalmistusi „ESTO 80" osavõtmiseks ja võitlejad on tõhusalt kaasa aidanud „Eesti Rahvuskongressi Põhikorra" kavandi koostamiseks. USA Liidu tegevusest andis informatsiooni E. Kool, kes ütles, et Liit tähistab oma 25. a. tegevuse aastapäeva 30. sept. 1978. a. Lakewoodis. USA ühingud on kaasa aidanud USA Kongressi ja Senati resolutsioonide toetamisel Belgradi konverentsi puhul. Liit on teinud selgitustööd ja hoiatanud eestlaste keskusi praeguste Nõukogude Liidust saabuvate „külastajate" eest.

Keskuse tegevuskava esitas H. Lember, millest selgus, et tegevuse peasihiks on ühendada kõiki kaasvõitlejaid kõikidel mandritel ühe „lipu" alla ja koondada läti ja leedu Keskused ülemaailmseteks ühisteks sammudeks kui see osutub vajalikuks. Vääristada meie vabadusvõitlejaid teeneteristidega ning jatkata mälestusristide väljaandmist. Jätkata kolonel A. Rebase mälestusprojekti läbiviimist. Arendada tihedat koostööd Rootsis loodud sõjameeste organisatsiooniga ja aidata neid „ESTO 80" sõjameeste osa ettevalmistamisega.

Koosolekul arutati ühiste Põhja-Ameerika sõjameeste päevade laialaulatuslikumat läbiviimist ja teeneteristide annetamise küsimust. Peakoosolek soovitas teeneteristide ettepanekute suhtes all-organisatsioonidel olla tagasihoidlik. Ühtlasi kinnitati teeneteristid: II järk G. Bushman (USA), A. Tomander (Kanada), III järk: B. Leeman (Kanada), K. Tori (Kanada).

Keskuse juhatus laiendati esimehe A. Jurs'i ettepanekul 2 liikme võrra, kelledeks valiti V. Raiend ja E. Lindaja.

Koosolek lõppes ühise koosviibimisega, mis oli korraldatud Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühingu poolt. Hiljem majutati kaugelt kohale sõitnud Hamiltoni kaasvõitlejate kodudesse.

****

YOUR Independent Insurance AGENT "SERVES YOU FIRST"

H. KIRIK INSURANCE AGENCY

23 WESTMORE DR. SUITE 404, REXDALE, Ont. M9V 3Y7 — Tel. 745-4622

Vancouveris oma ESTO-80 komitee

EOLL vanematekogu esimees B. Tesnov kirjutab „Läänekaare Postipoisis", et Vancouveris on looduc oma ESTO-80 komitee. Ta ütleb muuhulgas:

„ESTO-76 organiseerimise päevil Baltimores oli Toronto nimetatud informatsiooni ja asjaajamise keskuseks meie kaasmaalastele Kanada ulatuses.

Ehkki Päevad leidsid aset meist vahetus kauguses, siinsel kontinendil, tundus Vancouver olevat välja lülitatud informatsiooni kasinuse tõttu Torontost, kes tegeles ainult idaaladega. Kõik vajalik informatsioon ESTO-76 kohta, reservatsioonid ja tasud toimusid igal vancouverlasel isiklikult ja otseselt Baltimorega. Toronto kaudu asjaajamine oleks meid ESTO-76 osavõtmisel jätnud vaeslapse ossa. Nagu meie Toivo Laanemäe sügisel Stokholmis ESTO-80 juhtkonna koosolekul juba tähendas, on Kanadas rannikust rannikuni oma 5000 km maad. Kaugustest tingitult oleks meil otstarbekohane ajada ise oma asju.

EOLL Vanematekogu Vancouveris koosseisus: Eduard Kalkun, Toivo Laanemäe ja Boris Tesnov, kui kohalike organisatsioonide esindus, kelle koosseis ei ole ümbervalitav — arutas Vancouveri probleeme seoses ESTO-80 ning pöördus allakirjutanu kaudu Stokholmi poole lahenduse saamiseks.

ESTO-80 Peakomitee soovitab nüüd järgmist:

— luua koordineerivad ESTO-80 komiteed maades kus nad veel puuduvad;

— asutada eri linnadesse kohalikke ESTO-80 komiteesid või toimkondi,

— astuda kontakti Peakomiteega Rootsis või otse vastavate eriala juhtidega Rootsis,

— teha ettevalmistusi ühislennuks Rootsi 1980 aastal.

Praegune EOLL Vanematekogu esimees andis Stokholmile nõusoleku komitee ellukutsumiseks kohapeal, mis on nüüd sündinud. Kui ulatuslikuks Komitee tegevus ja koosseis kujuneb, see oleneb vajadusest."

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

Moskva ebaustavad liitlased

USA sõjaminister Harold Brown pidas Kalifornias kõne, kus ta kirjeldas N. Liidu sõjalist ohtu ja tohutu suur relvastamise kampaaniat. Ta ütles, et üks neljandik N. Liidu aatomjõududest asub Vene-Hiina piiril, kuid vaatamata Moskva suurtele sõjajõududele on tal ka nõrku kohti. Moskva liitlased on palju ebaustavamad, kui USA liitlased ja paljude satelliitide sõdurid vihkavad venelasi ja tulevases sõjas keelduvad Suure Venemaa eest sõdimast. Meie peame olema teadlikud Moskva rünnakuohust ja valmis seda tagasilööma, kuid meie ei tohi sattuda paanikasse.

PONTIAC

PAUL JUTTUS

HOGAN PONTIAC BUICK LTD.

348 Danforth Ave.
Telefon äris: 461-3561

PONTIAC
BUICK
LEMANS
PHOENIX
FIREBIRD
SUNBIRD
CENTURY
ACADIAN
SKYHAWK

G.M.C. Veoautod

Pruugitud autod

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

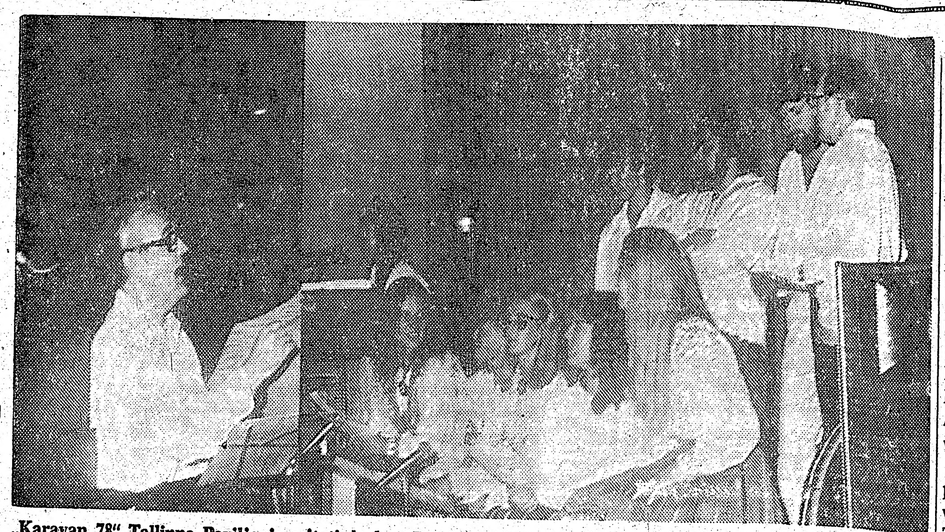

„Karavan 78" Tallinna Paviljonis esitati Andres Raudsepa näidend „Land of legend" Pildil — laulukoor muusikajuhi ja helilooja Roman Toiga. Vasakul Kivihaldjas Rikki Ennist ja jutustaja Enn Tiislar. Foto — O. Haamer

88 TUNDI ESINEMISI TALLINNA PAVILJONIS

„Legendide maa" sulges oma uksed

Möödunud laupäeval toimusid „Karavani" raames „Kalevipoja" motiividel fantastiliseks muinasmaailmaks kujundatud Eesti Majas viimased teatri- ja muusikalised ettekanded ja Tallinna paviljon 1978 sulges omad uksed. Üldjuht ja koordinaator Tõnu Tõsine ja „linnapea" Kalju Jõgi nentisid rahuldusega ürituse head kordaminekut. Selle läbiviimiseks rakendati Toronto eestlaste rahvusliku südamiku moodustava 500-ja liikmelist tegelaskonda, kus teismelised noored kuni 80-ne aastastega töötasid vahvalt õlg-õla kõrval ürituse heaks kordaminekuks. Paviljoni külastanud Toronto linnapea David Crombie, kes kingituseks sai eesti õllekapa ütles „Meie Elule" paviljoni kohta — kapp oli ilus ja paviljon suurepärane.

Seekordne „Karavani" pidustus Torontos kestis 23. juunist 1. juulini ja oli arvult 10-s.

Eesti Maja sisemus oli seekord kujundatud F. R. Kreutzwaldi „rahvaeepos" Kalevipoja" ainetel fantastiliseks muinasmaailmaks. Rahvuskultuuriliste põhivarade taustal oli loodud võrratuid ja haaravaid lavapilte, Andres Raudsepa poolt. Eneri Tauli, Ene Runge ja dr. Roman Toi ansambli, naisvõimlejate ja rahvatantsijate eliitgruppide kaastegevusel. Väga leidlikult ja jõuliselt oli esitatud vanade eestlaste võitlusi tumedate jõududega, mis kehastati põrgut kujutava sünge lavapildi tagapõhjal vanapagana — O. Müllerbecki, kui kurjust ja õelust kujutava monstrumi jõukatsumisega eesti rahvuskangelase Kalevipojaga. Selle üksikud tseenid olid meisterlikult kujundatud ja jõuliselt läbiviidud. Oli oskuslikult ära kasutatud suurte kontrastide väljatoomist. Kuna süngetele lavapiltidele järgnesid võrratult ilusad valgekooreliste eesti laskedega maastikupildid, blondid eesti lastenäod, Koidu ja Hämariku kohtumised suveöö värvide ja varjudemängu tagapõhjal. Huvitav oli vaadelda tähesadu ja kogu nende ilusate lavapiltide esilemanamine vajas suuri tehnilisi oskusi ja abinõusid, mis olid Maido Silma saavutiseks.

Üldpilti aitas hingestada väga hea lauluansambel dr. Roman Toi enda taktikepi all, siis tantsu ettekanded ja rahvatantsijate eliittrupi esinemised. Teadustamine ja valgusefektide juhtimine oli osavasti korraldatud.

Seekord ei olnud rakendatud arvulisi laulukoore, vaid selle asemel esinesid hea eduga üksikud ansamblid ja tulemused olid suurepärased. Seda tunnustasid külastajad, nii noored kui ka vanad, omad ja võõrad. Järjekordselt oli võimalus Tallinna paviljoni abil tutvustada võimaluste piires meie rahva ajalugu, eesti mütoloogiat ja rikkalikke kultuurivarasid. Kavaraamatus viidati ka eesti rahva praegusele raskele olukorrale vene kommunistliku okupatsiooni all.

Ringkäik Eesti Maja alumisel korral jättis unustamatu mulje. Oli võimalus näha Raua „Kalevipoja" illustratsioone, mis viisid vaatleja eesti rahvaeepose muinasmaailma.

Eriti meeldiv ja kaunis oli gaidide ruum oma rahvusvärvides väljapanekutega. Kahes teises ruumis olid esitatud eesti rahvariideid ja meisterlikult väljatöötatud rahvuslike mustritega puulõikeid.

Laupäeva õhtul viimase etenduse eel tänas Tallinna paviljoni juht Tõnu Tõsine külalisi, kuid eriti kõiki neid, kes Tallinna paviljoni 1978 heaks kordaminekuks kaasa aitasid. Ta tõstis eriti esile oma sõnavõtus

Harry Mürk Hiiu rõhkusid valmistamas „Tallinna paviljonis".
Foto — V. Jaanimägi

„Legendide maa" kujundajaid ja elluviijaid eesotsas arhitekt Eneri Tauliga, Andres Raudseppaga. Tänas üksikuid osakujundajaid, tantsijaid, rahvatantsijaid, tehnilisi jõude. Meenutati ka maja teises otsas kohvik „Kajakas" edukalt esinevaid nn. Baltimore pilli- ja laulupoisse. Tallinna paviljonis oli 39 esinemist, mis kestsid kokku 88 tundi.

Linnapea Kalju Jõgi ja Tõnu Tõsine markisid „Meie Elu" esindajale, et ka seekord näib olevat eestlaste käes „Karavani" passidemüügi rekord, mis tõi kassasse rohkesti tulu ja nimelt üle 2600-ja dollari. Müüdi üle 3550 passi. Külastajaid oli siiski sel aastal ainult vähekene rohkem kui möödunud aastal. Tähtsamatest külastajatest nimetati Toronto linnapead David Crombie't abikaasaga, East Yorki linnapea Alan Redway ja Charles Standbury.

Kavas on pilditeoses dokumenteerida Tallinna paviljoni sisustamisel teotsenud tegelaskonda ja nende saavutusi.

Tiiu Kase vöökudumisel „Tallinna paviljonis" Foto — V. Jaanimägi

Aupeakonsul Ilmar Heinsoo ja „Tallinna paviljoni" kunstiline nõuandja arhitekt Eneri Taul „Eesti Tares". Foto — Elna Kungla

Majandusklubi suvepäev

Eesti Majanduskubi Kanadas traditsiooniline Suvepäev toimub tänavu pühapäeval, 16. juulil Collingwood'is perekond Rooneeme suvilas. Kogunemine kl. 11 h. Eelregistreerimine vajalik kuni 11. juulini juhatusliikmetele E. Hopp, H. Kasak, H. Later ja E. Tigane.

Kalameeste suvine väljasõit

T.E.Ö. & J. Seltsi kalameeste suvine väljasõit korraldatakse Lake St. Johni äärde laupäeval, 8. juulil Elmar Sooääre suvila maa-alale. Kalapüügi võistlus toimub kolmele kalaliigile — havi, bäss ja koha. Kogunemine kell 7 hommikul HWY nr. 12 ja Rama Roadi nurgal. Võistluse algus kell 8 e.l. E. Sooääre suvila juurest. E. Sooääre suvila asub HWY 12. Rama Roadi mööda 7,5 miili idas Southwood Beach Roadil — Vollick Marinast 300 meetrit idas lot nr. 21.

Vollick Marinast paatide ettetellida soovijatel palutakse helistada Vollick Marina tel. 1-705-689-2104.

☆

O.F.A.H. loterii võidud langesid alljärgnevatele piletitele.

CJ5 Jeep nr. 099131, CJ5 Jeep nr. 094294, Argo 6, maastiku auto nr. 233700, Arctic Char Fishing Trip nr. 221067, Cree/MNR Goose Hunt nr. 213954, Sportspal Canoe nr. 206926, Winchester Model 1200 Shotgun nr. 031150, Mercury Electric Fishing Motor nr. 221709, Unstucker nr. 209164, Unstucker nr. 236427, Lawn-Boy Lawn Mover nr. 055823, Michael Dumas Print nr. 013596, Garcia Fish Finder nr. 014520, Honey Bear 12 ga. Reloader nr. 224277, Coleman Easilite Stove & Lantern nr. 218403, Old Pal Woodstream Tackle Box nr. 073455, 1 Doz Canadian Wiggler Lures nr. 241557, 1 Doz. Canadian Wiggler Lures nr. 019270, 1 Doz. Canadian Wiggler Lures nr. 044321, 1 Doz. Canadian Wiggler Lures nr. 086418, 500 Rounds Winchester .22 Ammo nr. 097062.

Juhatus

Võidupüha Montrealis

Montreali eestlaskonna Võidupüha pühitsemise aktuse pidamiseks 24. juunil, vabas looduses Lättemäe peoplatsil, oli ilmataat tänavu üle mitme aasta läkitanud imeilusa suvepäeva, mis Montrealist, aga eriti Laurentiani mägestiku metsadest, oli kohale toonud kaugelt üle sajapealise osavõtjaskonna.

Aktus algas palvusega õpetaja Heino Laaneotsa poolt, mille järele Montreali Eesti Seltsi esimees Erich Aser tervitas kohaletulnuid meie vabadusvõitlejate mälestamiseks.

Montreali Eesti Võitlejate Ühingu poolt andis Ylo Ojamaa põleva tõrviku noorema põlvkonna esindajale Toomas Altosaarele, kes siis võidutule süütas.

Haruldaselt paeluva aktusekõne pidas Richard Leitham, kes kahetsusega märkis kirja pandud ajalooliste andmete puudusest nende eesti üksuste kohta kes venelaste vastu võitlesid saksa sõjaväes; nende kangelastegudest, eriti aga Holmi kotis, kus eestlased ümberpiiratutena üle kahe kuu — 5. jaanuarist kuni 28. märtsini 1942 venelastele vastu panid, kuni lõpuks sakslased pärale jõudsid ja koti avasid. Kõneleja tõi ka märkmeid Eesti leegioni loomisest, selle koosseisust, lahingutest Narva all ning lõpuks leegioni evakueerimisest.

Eeskavalises osas Ain Vaus deklameeris haaravalt H. Visnapuu „Ja siiski", skautlikkude noorte kõnekoor Ain Vaus'i juhatusel esitas A. Viirlaidi „Maad ihkame". Noorte laskevõistluste auhindu jagas võitjaile välja Heino Altosaar. Selle järele rahvatantsurühm „Kuppari" esitas Innar Teose akordioni saatel: Kõgadi—Kaagadi, Kadrel ning Kosjatants. Järgnevalt Montreali Eesti Segakoor Karl J. Raudsepp'a juhatusel laulis kaks Maimu Miido laulu: sütitava „Kalevite kodu" ning elava „Meie Mihkel".

Lõpusõna ütles Montreali eesti gaidi- ja skaudisõprade seltsi poolt Lex Soom. Meeleolukas ja kaunis aktus lõppes ühise hümniga.

s.

Bussid Killamängudele

Toronto Eesti Majast ja Eesti Kodust sõidavad bussid Moonstone'i Killamängudele 29. juulil. Äraõidu-ajaks on arvatavasti kell 10.30 hommikul. Kuna tagasisõidu ajad on Pensionäride Klubis ja „Eesti Kodu" elanikkonnas arutamisel, teatatakse täpsemalt ühissõitude kohta järgnevates ajalehtedes.

Killamängude talgud laup., 22. juulil

Killamängude juhatus palub kõiki maakondlikke komiteesid ja kavaga seosesolevaid ,gruppe talgupäevale Moonstone'i laupäeval, 22. juulil, üks nädal enne pidustust.

Kõik grupid, kellel ühistranspordi osas on midagi Moonstone'i viia palutakse ühendus võtta Jaan Varesega telefonil 694-4108. Asju mida ei saa üles panna, võib hoiule anda peamajja.

Jõekääru Killamängudele

Jõekääru lastesuvekodu vanemad kasvandikud sõidavad Killamängudele. See otsus tehti lõplikult möödunud nädalal. Jõekääru noored pakuvad eesti avalikkusele ka demonstratsioone, mida üritustel senini ei ole tehtud. Need on vanad eesti rahvamängud. Killamängude rahvamängude üldjuht Toomas Metsala on juba umbes tosina vana mängu selle aasta Jõekääru suvekodu kasvatajatele Anne Nurmsele ja Robert Kivile ära õpetanud, kes need siis omakorda noortele edasi õpetavad. Kuna vanad eesti rahvamängud on paljud täis huumorit, siis on need kahtlematult huvitavad nii noortele kui vanadele.

Eesti rahvamänge on demonstreeritud skautide ja gaidide suurlaagrites nende poolt korraldatud killamängudel kui ka Trenti ühiskondlikus seminaris ja järelseminarides. Rahvamängude kavasse võtmine suuremal eesti rahvapidustusel aitab ehk meie esivanemate kultuuripärandit uuesti laiemalt elustada.

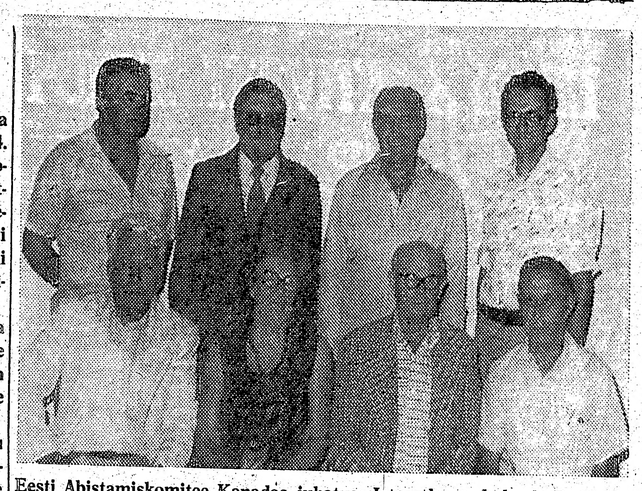

Eesti Abistamiskomitee Kanadas juhatus: Istuvad, vasakult: A. Ruusauk, J. Härma, A. Sepa (esimees), A. Kuul. Seisavad: H. Kukk, H. Kivi, B. Lõbu ja dr. J. Roos. Pildilt puudub T. Nõmmik. Foto — O. Haamer

VANADEKODU EHITAMISELE ASUMINE VÕTAB AEGA

Eesti Abistamiskomitee pidas peakoosoleku

Eesti Abistamiskomitee Kanadas aasta-peakoosolek peeti Eesti Maja noorteruumis kolmapäeval, 28. juunil. Et kella seitsmeks ei tulnud kokku külladane arv liikmeid, siis saadi koosolekuga alata pool tundi hiljem, mis põhikirja alusel oli otsusvõimeline liikmete arvule vaatamata.

Esimees A. Sepa teatas, et koosolekuku kutsed on välja saadetud 157 liikmele ja kohale on ilmunud ca 30 liiget. Põhikirja alusel juhatas esimees peakoosolekut ja protokollis kirjatoimetaja.

Tegevusaruande esitas esimees, tähendades, et „Eesti Kodu" ehitamine pani suure tööKoorma juhatuse õlgadele. Juhatus püüdis teha oma parima, et vähendada ehituskulusid. Päris suur kokkuhoid saavutati korterite müügiga otseselt ostjatele ja mitte vahendusbüroo kaudu. H. Kukk lisas tegevusaruandele, et ehituskomitee töö on peaaegu lõpetatud ja hakatakse kavandama uut projekti s.o. vanadekodu. E. Rande tähendas, et juhatuse poolt on antud liiga vähe informatsiooni ehituse käigu üksikasjadest.

Kassaaruande esitas laekur H. Urm.

E. Abistamiskomitee tulud ja kulud olid tasakaalus 31. detsembril 1977 $38,785.00 näidates aasta ülejäägina $15,449.00. Komitee Aktiva-Passiva 31. dets. 1977 oli tasakaalus $4,044,247.00 millises summas lõviosa moodustab „Eesti Kodu" projekt.

„Eesti Kodu" ehitusprojekti aruande järgi oli rahaline seis 31. dets. 1977. a. järgmine: Investeeritud aasta alguseks $2,372,564.00. Kulutused 1977 a.: finantseerimise kulud $164,521.00, linnamaksud $535.00, projekti juhtimine $50,614.00, ehitusload ja erialalised nõudmised $4,551.00, ekstra puusepatööd $50,160.00 ja konstruktsioon $1,305,032.00. Kokku kulutused $1,575,413.00 ning koos aasta alguseks investeeritud $2,372,564.00-ga oli projekti peale investeeritud 1977. a. lõpuks $3,947,977.00.

Revisjonikomisjoni aruande kandis ette H. Kõva, 7. juunil 1978 revisjoni komisjon koosseisus H. Kõva, J. Lepp ja J. Terts revideeris Abistamiskomitee kassaraamatuid ja leidis sissekanded õiged ja väljaminekud dokumentidega tõestatud olevat. Aasta lõpul oli raha pangas 39,155.91 dollarit. Välisrevisjoni protokolli luges ette J. Härma. Välisrevident revideerimisel leidis arveraamatud korras vastavalt maksvatele määrustele ja nõuetele.

E. Rande soovitas edaspidi EKN-ile antav toetus ära jätta, sest EKN on isemajandav organisatsioon. A. Sepa vastas, et toetuste määramisel on peetud kinni enamuse põhimõttest s.o. kõik toetused on määratud juhatuse enamiku otsusega.

1978. a. tegevuskavas on **eeltööde tegemine vanadekodu ehitamiseks.**

Pikema ülevaate andis dr. J. Roos. Temal on olnud läbirääkimisi mitme asutuse juhatajatega, kelle võimupiirkonda kuulub ehituslubade andmine. Kogu protseduur näib olevat õige aegavõttev ja mitmegi takistusega seotud, kuid üldiselt on suhtutud positiivselt. Kapitali saamine on praegu kaheks aastaks kinni. Tavaliselt arvestatakse $5,000.00 voodi kohale. Küsimuses on kas ehitada puhkekodu (restinghome) või hooldamiskodu (Nursinghome). Puhkekodu ehitamine oleks praktilisem ja vast lihtsam ka lubade hankimisel.

Küsimusele: kuipalju jääb üle praegusest „Eesti Kodu" projektist uuele projektile, vastas H. Urm: „sularahane oleks ülejääk ca 400,000.00 dollarit ja kui sellele lisada krundi väärtus (kaks aastat tagasi tehtud ametliku hinde kohaselt) $350,000.00, oleks algkapitaliks 750,000.00 dollarit." Küsimusele kui suurt maja kavatsetakse ehitada, vastab A. Sepa, et praegu oleks liiga raske sellele küsimusele vastata. Ta leidis, et tuleb moodustada komisjon, kes kaaluks küsimused igakülgselt läbi ja alles siis saaks teha otsuse. H. Urm tänas dr. J. Roosi ülevaatliku ja põhjaliku selgituse eest ja soovitas, et peakoosolek annaks juhatusele volituse hooldukodu ehitamise eeltöödega ülustamiseks.

1978. a. tulude ja kulude eelarve on ettenähtud tasakaalus $29,000.00. Tulusid loodetakse saada liikmemaksudest, üritustest ja loteriist $1,000.00, korjandustest ja toetustest $4,000.00, panga protsentidest $2,000.00 ja käsitööde müügist $22,000.00.

Kuludes lõviosa moodustavad töötasud $10,000.00, ruumide üür $4,000.00 ja teised kulud, nagu bürootarbed, kuulutused, post ja telefon, korrashoid jne. moodustaksid kokku $2,500.00.

Juhatuse poolt esitatud tegevuskava ja eelarve võeti vastu ühel häälel.

Vanuse tõttu langesid juhatusest välja A. Sepa, J. Härma ja H. Urm. Juhatusest varem lahkunud R. Künnapu asemele on kutsutud juhatusse kandidaat dr. J. Roos.

Esimehe kohale seati üles **ainult üks kandidaat — A. Sepa,** kes valiti esimeheks ühel häälel. Juhatuse liikmeteks valiti J. Herma ja H. Kivi. Viimane on Eesti Majas asuva „H. Kivi Travel" omanik. Juhatuselikme kandidaatideks jäid E. Toiger, pr. Pähn ja Lindemann. Revisjoni komisjon valiti tagasi endises koosseisus: H. Kõva, J. Lepp ja J. Terts. A. Sepa ütles lahkuvale juhatuseliikmele H. Urmile, kes keeldus kandideerimast, palju tänu suure panuse eest mida ta on andnud hulk aastaid juhatuses väsimatult töötades.

Läbirääkimiste all E. Rande soovitab juhatusel valmistada vanadekodu kavandid, et oleks midagi konkreetsemat vastavates ametasutustes esitada. A. Sepa teatas, et see kavatsus on juba juhatusel olemas.

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 600, 55 University Ave., Toronto, Ontario, M5J 2H7
Tel. 862-7115

Pakid Balti riikidesse ja Venemaale
Meie saadame riide- ja jalanõupakke kuni 19¾ naela netto. Kõik on täielikult kindlustatud.
Suur valik kaupu meie äris.
Äri lahtioleku ajad: esmaspäevast—reedeni kl. 9 hom.—kl. 5. p.l.
Laupäeval kl. 9 hom.—kl. 5 p.l. KESKNÄDALATEL SULETUD.
Pärast kella 5 p.l. kokkuleppel telefoni teel.
BALTIC EXPORTING CO.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N5 — Tel. 531-3098

Skautluse valik-näitus „Kogujas"

Seekordsel valik-näitusel pole ühist varemate noorte käsitööde ja saavutiste näitustega. Külaliste päeva kestel laupäeval, 15. juulil aset leidev skautlik näitus on õieti ainulaadne, ka ajaloolise ilmega. Piiratud võimaluste ja ruumi tõttu ei kujune see küll mitte eesti ja maailmaskautluse ülevaateks, kuid siiski valiknäituseks. Jäid ju kõik meie Eesti aegse skautluse materjalid ja aarded kodumaale.

Mis on näitusel esitatud? —

Valik eksemplaare skautliku ja noorsoo kirjandusest, ka ajakirju eesti kui ka teistelt rahvustelt ja maadelt. Fotode valik annab ülevaate alates Eestist ja võõrsilt meie skautide ja gaidide elust. Eriti ka maailma jamboreedest eestlaste osavõtul; ka albume ja muid väljaandeid, fotosid ja esemeid, ka eriväljaandeid, jamboreede ajakirju jne.

Esitatud on ka maailmaskautluse tipp-momente ühenduses Lord ja Lady Baden-Powelli ja teiste prominentsete isikutega, seda ka erimaadelt.

Mälestusesemeid, ka rariteete erivitriinides, jamboreede märke, kaelarätte; medaleid vimpleid, lippe. Eesti skaudi/gaidi laagrite raamatukeste ja märkide kogu. Ka USA skautlus on esitatud, — Schiffi, Philmonti, Breyeri laagrite alalt. Filatelistide huvi võiks paeluda Eesti skautluse sidemed maade vahel, esitatud hulgaliste kirjaümbrike näol.

Näituse avamine toostub laupäeval, 15. juuli hommikul, mil ka sissejuhatav selgitus antakse. Asukohalt umbes 200 meetri jalutuskäik laagri südamikust peatee lõpust (söökla kohast) edasi, — barakk hoone.

On tõenäoline, et kohal olevad üksused võivad näitust külastada juba reedel — õhtupoolikul. Vaatluse hõlbustuseks on enamik väljapanekuid varutud sisuselgitavate seletus-sildikestega, osalt ka inglise keeles.

H. Mn.

JALGRATTAÕNNETUSTE ARV SUURENEB

ALLPOOL KIRJELDAME, MIDA TEEB ONTARIO JALGRATTURITE JULGEOLEKU KINDLUSTAMISEKS

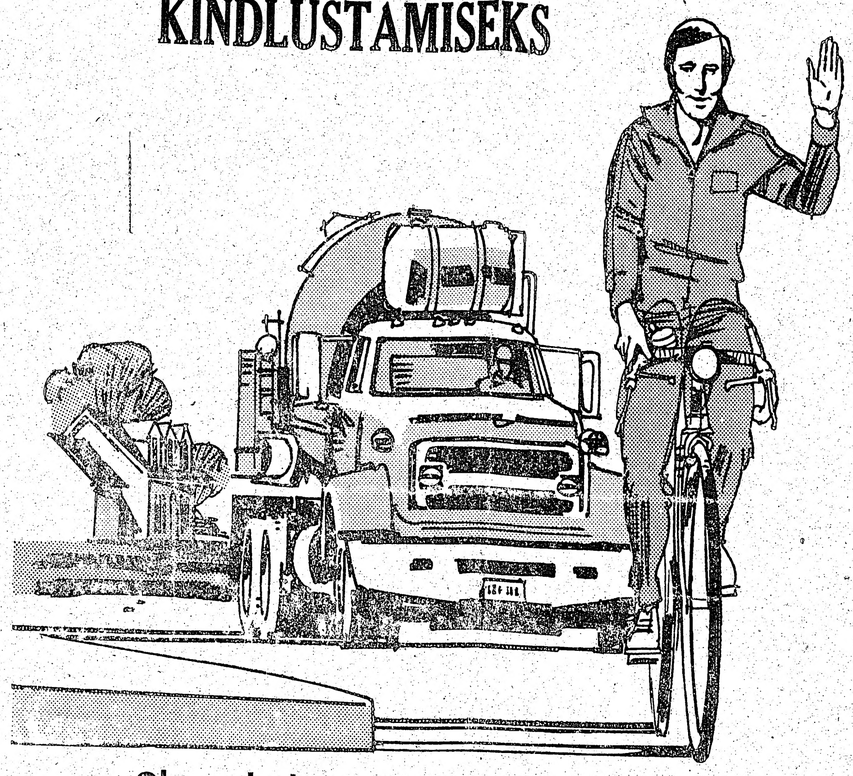

Olge valvel oma elu säilitamiseks!

Paljud jalgrattaõnnetused tekivad kokkupõrgetel sõidu- ja veoautodega, millede juhid „kunagi" ei näe jalgratturit enne kui on liiga hilja. Jalgratturina on teil samasugused tee kasutamise õigused nagu sõiduautodel, bussidel ja veoautodel. Kuid teie olete väike ja nemad on suured ja teil ei ole oma õigusest palju abi kui nad teid ei näe! Sellest tulenevalt peate **ise enda** eest hoolitsema.

Olge valvel oma elu säilitamiseks!

Teie Ontario valitsus on koostanud erilise brošüüri „The Bicyclist's Handbook". Selles antakse juhiseid jalgrattasõiduks, selgitatakse sõidureegleid ja teemärke ning kirjeldatakse kuidas saab heaks jalgratturiks ja kuidas hoolitseda oma sõiduki eest.

Tasuta eksemplari saamiseks kirjutage:

Bicyclist's Handbook
Public & Safety Information Branch
Ministry of
Transportation and Communications
1201 Wilson Avenue
Downsview, Ontario
M3M 1J8

James Snow,
Minister of
Transportation and
Communications

William Davis, Premier

Province of Ontario

EKN SELGITUSTÖÖLE SEOSES OLÜMPIAMÄNGUDE REGATIGA

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas juhatuse koosolekul möödunud nädalal otsustati alustada Kanadas selgitustöö aktsioon ühenduses olümpiamängude regatiga Tallinnas 1980. a. Kanada Olümpiakomitee, spordiorganisatsioonide ja valitsusringkondade tähelepanu juhitakse sellele, et 1980. a. purjeregatt korraldatakse Venemaa poolt okupeeritud Eestis ja et Vene okupatsioonivõim kasutab seda oma poliitiliseks propagandaks. Aktsioon teostatakse koostöös Ülemaailmse Eesti Kesknõukoguga.

Spordiorganisatsioonidele ja poliitilistele tegelastele saadetavas kirjas juhitakse tähelepanu sellele, et Eesti vabaduse perioodil võtsid eesti sportlased oma rahvusvärvide all osa olümpiamängudest. Kui Eesti oleks olnud vaba maa, siis oleks kogu rahvas rõõmuga tervitanud olümpia-regati pidamist Tallinnas. Kuid praeguses olukorras vaatavad eestlased segatud tunnetega sellele sündmusele ega saa nad oma mõtteid selle kohta vabalt avaldada.

Vabad eestlased apelleerivad kõikide asjaosaliste poole osutada arusaamist neile tingimustele, milledes olümpia regatti peetakse Eestis, ning hoiduda igasugustest sammudest, mis võiksid kahjustada eesti rahva õigustatud vabadusnõudmisi või Eesti Vabariigi rahvusvahelist staatust.

EKN juhatuse koosolekul vaadati läbi Eesti Keskarhiivi Kanadas juhataja R. Antiku poolt esitatud Keskarhiivi põhikorra kavand. Keskarhiiv töötab praegu EKN juhatuse poolt 1968. a. kinnitatud põhimääruse alusel, mis vajas mõningaid täiendusi. Põhikorra järgi asub Keskarhiiv EKN Kanadas juures permanentse asutusena. Et anda arhiivile laiemat kandepinda, moodustatakse arhiivi juurde Nõuandev Kogu. Esitatud põhikorra põhimõtted kiideti juhatuse poolt heaks.

Koosoleku informatsioonilises osas konstateeriti küüditamiste mälestusteenistuse head kordaminekut 13. juunil. Mälestusteenistusest osavõtt oli rohkearvuline nii üldiselt kui ka eestlaste osas.

Koosolekul olid kõne all ka 1980. a. Rahvuskongressiga ühenduses olevad küsimused. EKN juhatus asub seisukohal, et 1980. a. Rahvuskongress peaks toimuma samadel alustel, nagu olid korraldatud 1972. a. ja 1976. a. Rahvuskongressid.

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII

võtab tellimisi vastu alumiinium uste, akende ja välisseina katete tööde peale (aluminium siding). Neljas värvis alumiiniumist veerennid ilma jätkudeta (ühes tükis). Tasuta hindamine.
Töö kiire ja korralik.
H. OSSO, tel. 884-4558 ja 832-2238, Richmond Hill, Ont.
Met. lic. nr. B 888

SUVINE EESTI ELU NEW YORGIS

Troopikaline kuumus ja niiskus on juba jõudnud New Yorki, kuid vähimalt teatud osas jatkub sel aastal üsna aktiivselt eesti elu selles suures maailmalinnas ja selle lähistel. Laupäeval, 17. juunil toimus suurem eestlaste kokkutulek Jaanipäeva tähistamiseks Long Islandi „Eesti Külas". Osavõtjate arv oli ligi 300 piires. Nende hulgas ka rohkesti eesti noori, kellest paljud olid rakendatud kavalises osas. Long Islandi Eesti organisatsioonid väärivad tunnustust, et nad püüavad ka kõnelejatena rakendada noori. Nii oli ka sellel kokkutulekul lühike ja sisukas rahvuslik sõnavõtt Sven Paul'ilt. Ebasoodne ilm vihma võimalustega avaldas teatud mõju osavõtule. Väärib märkimist, et osavõtjate hulgas oli rohkesti näha eestlasi, kes on abielus ameeriklastega ja kes olid kohale tulnud, võttes kaasa eestikeelt mittevaldavaid noori oma perekonnast. See on tähtis, et selline side eestluse ja tema üritustega siiski püsib. Koosviibimine toimus Lastesuvekodu suures saalis, suutmata aga kõiki mahutada laudadesse. Lastesuvekodu majandava toimkonna esimees Karl Ratassepp oma sõnavõtus teatas, et tal on edasi anda rõõmustav teade, et suvekodule on kingitud uus sini-must-valge suuremõõtmeline lipp kauaaegselt eestlaselt Linda Dreymanilt. Esimees palus, et kohalviibiv praost Rudolf Kiviranna lühikese palvusega õnnistaks lipu ja ütleks ingliskeelse tervituse külalistele.

Teine suurem eestlaste Jaanipäeva kokkutulek toimus Lakewoodis laup., 24. juunil Lakewoodi Eesti Majas ja väljaspool. Ka selle kokkutuleku sõnaline osa oli nooremapõlve esindajalt Gilda Karult. Esmakordselt esines idarannikul Oregoni osariigi noorte eestlannade laulurühm „Kaja".

★

Eesti teenekate näitekunstnike perest lahkus surma läbi 14. juunil Oskar Seliaru. Ta oleks saanud 18. juunil 72 aastaseks. Leinajumalateenistus sellele elupõlisele eesti näitekunsti mitmekülgsele esindajale peeti pühap., 18. juuni õhtul praost Rudolf Kiviranna poolt. New Yorgi ja ümbruskonna teatri tegelased, kunsti ja kultuuriala esindajad olid rohkearvuliselt tulnud lahkunut saatma tema viimsele teekonnale. New Yorgi Eesti Teatri järelhüüde ütles esimees Ralf Sams, kolleegide nimel kõneles Rudolf Alari, New Yorgi Eesti Meeskoori esindas Aleksander Kankar. Pühaliku teenistuse lõpuosas laulis lahkunule meie rahvushümni viimse salmi Helmi Aaren.

★

USA vanim Eesti organisatsioon jatkab k.a. sügisel oma 80 a. juubeli tähistamist. Koguduse esimeheks valiti tagasi ajaloolane Alexander Ers. Juubeli sündmustega seoses oodatakse New Yorki 22. oktoobriks peapiiskop K. Veemi. 12. novembril toimub Lexington Ave. kirikus juubeli pidustuste raamis Segakooride Eesti Vaimulik Laulupäev. Laulupäevast võtab osa idaranniku viis segakoori, mis töötavad Helen Duesbergi, Meta Noorkuke, Valdeko Kangro, Maimu Miido ja Ingrid Polikarpuse juhtimisel.

★

Maikuupäikesest säraval pühapäeval, kirikukellade helina saatel praost R. Kiviranna juhtis 8 eesti noort kirikusse õnnistamisele.

Praost Rudolf Kiviranna läkituses noortele tähtsustas ristiusu vastuvõtmist kui ettevalmistuse iseseisvale vastutust nõudvale elule. Rõhutades, et ristiusu piiramatud väärtused on igaveseks allikaks vaimusuurusele ja energiale, mis saadaval kõigile igal ajal palvetuse läbi. Teie vanemad ja vanavanemad lahkudes Eestist tõid kaasa väärtuslikuma varanduse omas südames, ristiusu ja vabaeestlase vaimu, mis aitas meid kanda läbi raskete aegade. Usk ja vabadus, vaba maailma tähtsamaid ja suuremaid põhimõtteid on positiivseks aluseks lootusele ja töötavale tulevikule. Seistes tundmatu elu ees, olge ühenduses Júmalaga, Tema annab teile oma armu, kaitse ja abi tõsistel otsust vajavatel tundidel.

Jääge ustavaks eestlasteks kuuludes kuldse lülina murdmatu Eesti **rahva ketti, et ühisena** edasi sammuda ja võidelda Eesti vabaduse eest, rahvuslikkude põhimõtete eest, et väärikalt pühitseda meie kiriku 100 a. juubelit 1998. a.

Pühalik piht ja armulaua osasaamine kinnitas usu noorte südameisse, seega avades nende eluraamatust uue lehekülje.

Täisõigusliku koguduse liikmena võeti vastu:

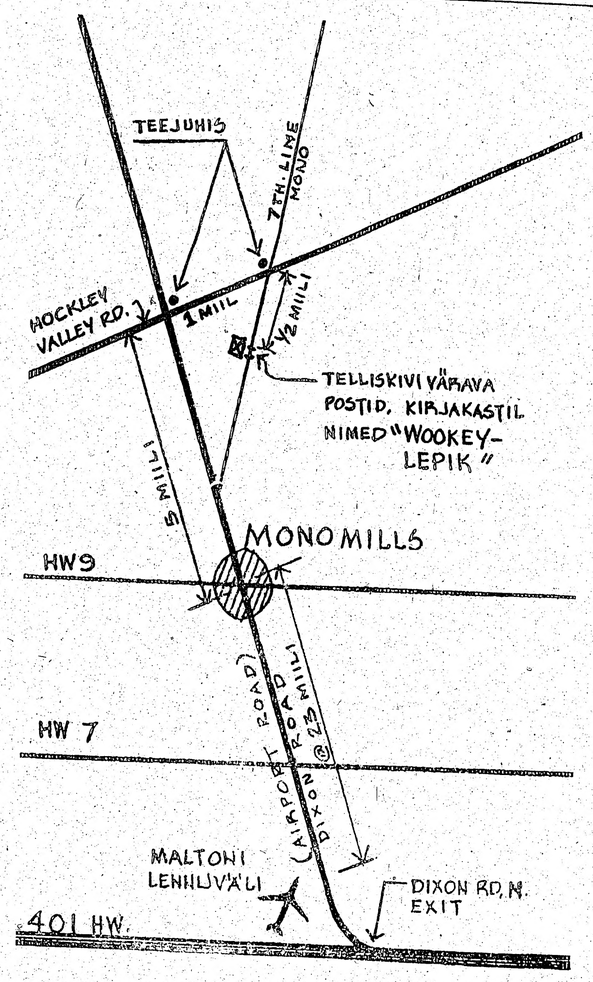

TORONTO RAHVATANTSIJATE ESINEMINE ROCHESTER'IS

8. International Folk Festival Rochesteris, laupäeval, 24. juunil, kujunes eestlastele eriti meeldejäävaks Toronto Rahvatantsu Rühm „Kungla" esinemise tõttu. Ettekandeid jälgis naudinguga umbes 500 ameeriklast ja muidugi enamus Rochesteri eestlaste perest.

Esinemist kviteeriti tugeva aplausiga. Kohalik suurem ajaleht „Democrat and Chronicle" avaldas oma pühapäeva hommikuses väljaandes pildi Kungla tantsijatest. Rühma teenekat juhti Toomas Metsala't intervjueeriti enne esinemist, milles usutleja (MC) esitas küsimusi eesti rahvatantsu ja rõivaste üle. Esitati 7 tantsu mida jälgiti põnevusega ameeriklaste poolt. Eestlastele jättis esinemine oma originaalsuse — kuid siiski ajakohase stiiliga vaimustusse viiva mulje. Seekord grupp esines 4 paariga, koosseisus: Uku Vastopa — Leili Pede, Mati Metsis — Ester Kapp, Erik Teose — Elda Kaarman, Peeter Hannus — Maret Kapp. Saatemuusika oli helilindilt. Pärast esinemist tutvuneti veel teiste rahvuste esinemiste ja väljapanekutega.

Rochesteri eestlaskonna poolt oli korraldatud külalistele külm laud hr. ja pr. Pintson'i kodus. Mõnusal koosviibimisel prooviti veel ujumist, võrkpalli ja isegi lasti eesti laul kajada Erik Teose kitarri saatel. Kogu õhtupooliku jooksul võis kuulda ainult mõne üksiku ingliskeelse sõna — kogu jutt ja laul käis ladusas maakeeles. Hilisel õhtupoolikul suunati autorattad tagasi Toronto poole. Rochester Dome Center oma esinda- ja kaudu tegi ettepaneku T. Metsalá'le oma rühmaga esinemiseks 5. augustil toimuval „Ethnic Day at the Fair" puhul. Läbirääkimised jätkuvad.

Kohapealset eesti rahvusgrupi osavõttu International Folk Festival'ist võib igati kordalaiinuks pidada. Igaäastased kunded leidsid taas tee eestlaste laua juurde kust pakuti igasuguseid küpsiseid, torte ja võileibu, mida juba mõni päev enne festivali kohalikes eesti kodudes valmistati. Eestit tutvustav väljapanek jättis igati meeldiva ja selgitava mulje, kuna korraldajate poolt oli jäetud publikule väljapanekute ette küllalt ruumi, et neile keegi oli tahtmist pakutavat läbi lugeda, olid selleks head võimalused. Härrade Kõva ja Soosaare poolt valmistatud vitriinid väljapanekute jaoks võimaldasid rohkemat materjali kasutamist ja maitsekat asetust. Rahvariietes eesti daamid vastasid paljudele küsimustele väljapanekute üle. Väljapanekute korraldus ja eeltööd lasusid pr. Arras, Alang ja Kõva õlgadel, kuna toidulaua korraldamine ja müük oli pr. Allen ja Rank'i vilunud kätes. Kaasalööjaid oli muidugi igast eesti kodust. Nagu eelmistel aastatelgi, oli kogu festivali korraldus Ivi Kurvits'a poolt.

★

Rochesteri eestlaskond on otsustanud annetada dr. Võõbus'e „Studies in the History of the Estonian People" Rochester Public Library'le. Abel Pintson'i algatusel on võetud kontakt raamatukogu ja ajaloo osakondade juhatajatega. Esimesed kolm annet on juba kohal ning oodatakse parajat juhust, et raamatuid üle anda — arvatavasti Ikestatud Rahvaste Nädal puhul. Selgus, et raamatukogus ei ole mingit raamatut Eesti ajaloo kohta. On ka loota, et raamatukogu ise muretseb Arved Viirlaid'i „Ristideta Hauad" pärast seda kui ka selle raamatuga tutvuneti.

TORONTO

Pühapäeval, 9. juulil, algusega kell 12 päeval toimub Toronto lähedal Mono Mills'is, praost Lepiku talus Toronto Apostliku Õigeusu ja Vana Andrese koguduste ühine suvine jumalateenistus, kus teenivad praost Em. Lepik, õp. A. Taul ja ülempreester E. V. Vellesoo. Järgneb ühine lõuna mõlemate koguduste naisringide korraldusel vabatahtliku annetuse eest. Võimalus ujuda ja tennist mängida. Esitatud skitsil näeme praost Em. Lepiku talu asukohta, mille telliskivist väravapostil on nimi Wookey-Lepik.

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

Adele Erika Kangur, Tiina Ellen Kangur, Alan Kennet Kivi, Hillar Ivo Kivi, Eerik Maandi, Hele Jean Noormäe, Karl Talts, Katherine May Taps.

Kirikuteenistuse lõppedes koguneti saali kus leerilapsed külvati üle õnnitluste ja lilledega. Samuti olid kohal perekonna fotograafid, jäädvustades leeripüha sugulaste ja sõprade mälestuseks. Leeripühast võttis osa suurearvuline kogudus, neist rõõmustavalt palju noori kellede elevus meid ümbritses, meenutades leeripüha kaugel Eestis sirelite ja toomingate õitse ajal.

Vello Ugandi't mälestades

Vello Ugandi, tuntud peamiselt ajakirjanduslikul põllul, suri ootamatult 8. juunil Stokholmis. Ta oleks käesoleva aasta 2. detsembril seitsmekümneaastaseks saanud, oli aga oma töövõimelt ja tegevuselt veel erakordselt energiline. Lahkunu oli sündinud Tartus töölisperekonnas. Tutvusin temaga Eesti iseseisvuse lõpuaastail Tallinnas, kui ta oli tegevuses „Uus Eesti" toimetuses. Tema ülesandeks seal oli lehele kuulutuste hankimine peamiselt, mida ta energiliselt ja tagajärjerikkalt teostas. Oli silma paistvalt andekas ja käsutas vahel sulge ka artiklite kirjutamiseks. Iseseisvuse katkestamisel oli üks aasta Soomes, keeleandelisena omandas kiiresti soome keele oskuse ja Rootsi tulles ruttu ka rootsi keele. Kui Soome kaudu tuhandeid eestlasi siirdus pagulusse Rootsi ja mujale, oli V. Ugandi abilisena tegev ka eestlastest koosnevas evakueerimis toimkonnas Raumas, missuguse linna sadam oli määratud soomlaste poolt eesti pagulaste evakueerimistoiminguks.

Rootsi saabudes jatkas ta oma tegevust eesti ajalehtede juures kuulutuste hankimisega, algul lühikest aega „Teataja", hiljem pikemalt Väis-Eesti juures. Tema poolt kuulutuste kaudu hangitud majanduslikku toetusena kujunes „Väis-Eesti" palju loetavaks ja tiraazhikaks pagulasajaleheks. 1968. a. asutas V. Ugandi omaenda ajalehe „Uus Eesti", toimetajaiks kutsus Ahti Pae ja nende ridade kirjutaja, kaastöod tuli lehele ka teistelt tuntud skribentidelt. Ajalehe ilmus „Uus Eesti" kümme korda aastas, hiljem harvemini. Viimane „Uus Eesti" number ilmus 6. juunil. V. Ugandi oli lehe väljasaatmisel veel abiks, väliselt ei paistnud tal haiguse-tunnuseid olevat. Kahe päeva pärast tuli surm-veresoone lõhkemisel maos.

„Väis-Eesti" endine peatoimetaja Martin Kuldkepp ütles oma järelhüüdes lahkunu kohta: „Vello Ugandi panus oli eeskätt majanduslikku laadi — kuulutuste ja toetuste hankimine, mis on olnud oluliseks majanduslikuks teguriks pagulasajakirjanduse eksisteerimisel läbi aastakümnete. Selles töös kirjutas ta ka rea huvitavaid reportaazhe rootsi suurettevõtteist."

Kadunut leinab esijoones abikaasa, kellega V. U. abiellus paguluses, samuti rohke hulk sõpru.

V. K.

Pastor Helmut Rüdmik lahkub Torontost

Juuli kuus lahkub Torontost pastor H. Rüdmik, et koos abikaasa Endlaga asuda elama Floridasse, West Palm Beachi ligidal olevasse asulasse.

Pastor H. Rüdmik on töötanud eestlaste keskel Torontos vaimulikul tööpõllul viimased 25 aastat. Paljudele eestlastele on ta tuntud Ontarios iga pühapäeva hommikuste „Ususõnumi" raadiojumalateenistuste läbi, kus ta viimased 24 aastat on olnud peamiseks jutlustajaks.

Misjonireisidel ümber maailma on ta korduvalt külastanud eestlaste keskusi ülemaailmlises ulatuses ning teeninud eestlasi Jumalasõna kuulutusega rohkem kui 150 linnas ja asulas, kaasa arvatud ka eesti küla Türgimaal.

Endla Rüdmik on töötanud Toronto Eesti Seltsi Lasteaias 10 aastat ja Toronto Eesti Seltsi Täienduskoolis õpetajana 14 aastat. Seistes jumalariigi töös oma abikaasa kõrval on ta olnud palju aastaid laste pühapäevakooli juhatajaks Toronto Eesti Evangeelses Koguduses.

Ühiselt on nad korraldanud hästiõnnestunud Püha Maa turismireise mitmesajale eestlasele. Järgmise Püha Maa turismireisi korraldab õp. H. Rüdmik 1979. aasta mai kuu alguses, väljalennuga Toronto—New York.

Floridas tahavad nad kaasa aidata eestlaste vaimulikule tegevusele. Ühtlasi valmistab pastor H. Rüdmik edasi „Hea Sõnumi" vaimulikke raadiosaateid Euroopasse ja kodumaale, kus tema jutlused on väga hinnatud.

Nad loodavad siiski Torontot külastada mitu korda aastas ja teenida jumalasõnaga ka sel ajal eesti kogudusi. Ootamatult lõppenud „Ususõnumi" raadiojumalateenistuste asemele valmistatakse vaimulikke helikasette, mida siis ülemaailmlises ulatuses välja saadetakse. Misjoniópetajana edasi töötades vaimulikul tööpõllul, tahab pastor H. Rüdmik abikaasa Endlaga külastada eestlaste keskusi ka ülemere-maadel ja ka USA-s ja Kanads.

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

Robert Suudar 70-aastane

Isadepäeval tähistas Uticas oma väimehe perekonnas Detroidis elunev Robert Suudar oma 70. a. sünnipäeva. R. S. sündis Valga linnas 15. juunil 1908. a. ja noore koolipoisina sattus Vabadussõtta. Neid oli 6 noorukit, kes läksid kaasa küüdimeeste ja järelvcovooriga ning aitasid rindele viia kergemat laskemoona ning toitu. Ühel sarnasel retkel tabas Paju mõisa all noort Robertit reiest vaenlase lask, mille tagajärjel hiljem tuli jalg amputeerida. Vabadussõja lõppedes tulid ainult 3 poissi tagasi — teised 3 jäid igavest und puhkama. Raske sõjavigastus aga ei murdnud noore sõdalase tahtejõudu ja Riias elunev onu võttis Roberti oma kasvatada, kes nii õppis soravalt ära läti keele ja lõpetas Riias ka gümnaasiumi.

Meheks sirgudes asus alaliselt Tartusse elama, kus töötas filmi, fotograafia ja kunsti alal, lõpetades Pallase Kõrgema Kunstikooli prof. A. Vabbe klassis. Oli ka Tartu Ülikooli immatrikuleeritud, kus õppis vahelduvalt filosoofiat. Majanduslike võimaluste avardumise tõttu asutas oma fotoäri ja oli ka Eesti Kultuurfilmi esindajaks Tartu maakonnas.

Oli sunnitud Tartust 1944. a. läheneva punaokupatsiooni tõttu lahkuma ja hiljem õnnestus sõjamõllust pääseda Saksamaa kaudu Austriasse, kus töötas „Wiener-Film'i" juures. Hiljem aga 1945 a. suvest alates juba omal erialal Münchenis, Saksamaal, UNRA ja IRO administratsioonis.

Emigreerus koos perekonnaga 1950. a. USA-sse ja asus elama Detroiti. Siin on ta töötanud aastate jooksul mitmete firmade juures, kuid on juba pikemat aega vastutaval kohal „Producers Color Service" firmas filmide kvaliteedi inspektorina.

R. Suudar on olnud kauaaegne ustav liige Eesti Vabadusvõitlejate Ühingus ning tema tegevust on hinnatud EVÜ Kuldrinnamärgiga. Samuti kuulub juba aastaid USA Republikaanide Partei Rahvuskomiteesse, olles ka koos abikaasaga Michigani Eesti Republikaanide Klubi liikmeks ja on aastate jooksul elavalt osa võtnud GOP kandidaatide valimiskampaaniast.

Armas auväärne sünnipäevalaps Robi! Sulle soovivad Sinu poliitilised aatekaaslased, kaasvõitlejad ja sõbrad, palju õnne ning eestilikult jätkuvat raudset tervist paljudeks helgeiks aastaiks! Tervitame Sind ja Sinu auväärt elukaaslast!

Raimond Tralla

Jaanipäev Prince Edward county's

Wellers Bay ligidal, Prince Edward County's elab kenake kogu eestlasi, mitte eriti tihedalt koos, kuid siiski tihedalt läbikäimisega ja ühtehoidmisega.

Neile on saanud traditsiooniks ühiselt ja üksmeeles pühitseda jaanipäeva, nagu see oli kombeks kodumaal.

Sealsete eestlaste keskne kuju on Karl Kasekamp, kes on „päriselanik", mitte nädalalõpuolija. Karl Kasekamp mõelitusnimega „vallavanem") on olnud igale uustulnukale nõuga ja jõuga abiks, mille eest talle tänu- ja lugupidamisega mõeldakse ning respekteeritakse.

Tänavust jaanipäeva pidustust planeerides tuli talle idee austada „oma küla meest" Laas Leivatit. Tunnustada teda selle eest, et ta on olnud aastaid aktiivne töötaja eestluse põllul. Mitte alati ei pea meie oma rahvuslikke töötajaid halvustama vaid tunnustama head tööd! Tunnustusega innustatakse inimesi tegudele, halvustusega — apaatsusele.

Vallavanem Kasekamp arutles neid mõtteid hr. Metsvee sünnipäeval Roose-Irs talus. Sealolev seltskond, eesotsas Heljo Sillartiga, võttis kohe tuld ja mõte sai teoks.

Jaanipäeva pealelõunal, sõitis autode karavan, milline oli kogunenud vallavanema juurde, Laas Leivati tallu.

Viimane ei teadnud sündmusest vähematki ning proovis järvel uut paadimootorit, millisega üks lapsepõlve sõber teda samuti üllatas.

Kui „meresõitjad" järvelt saabusid, läks üllatatud Laas Leivatile vastu Viivi Sillart, uhkelt tuules lehviva sini-must-valgega. Karl Kasekamp oli muretsenud toreda sirge ja sihvaka lipuvarre ja nüüd tõmmati „Niidiotsa" õuel Eesti lipp lehvima. Kohalikud ja Torontost saabunud, kokku umbes 50 inimest, laulis Ärni Käärid'i bajaani saatel harduses: „Kaunistagem eesti kojad..."

Vallavanem Kasekamp luges ette auaadressi Laas Leivatile, ning Heljo Sillart kinnitas tublile eestlasele rinda kullast eesti sendi, et eestlastel maksaks jälle eesti sent ... Laas Leivati tänu järele sammuti talutarre, kus nauditi „oma valla" inimeste poolt kaasatoodud eestipäraseid toite. Lõõritati, lauldi, tantsiti ja pühitseti ühiselt meie võidupüha ning jaanipäeva hiliste öötundideni.

Järgmisel päeval oli sama kamp koos, peaaegu terves koosseisus Roose-Irsi talus. Seal öeldi kiidusõnu eeskujuliku õue ja peenarde eest pärisperenaisele pr. Roosele. Oh seda mõnusat järveveega sauna! Oi neid sooje saiu ja pirukaid, mida pr. Roose koos tütre ja tütretütardega pakkus, ja eesti kama, neid ei jõua ära kiita. See pere oma lahkusega on samuti tõeline südame võlur!

Jäägu Prince Edward County eestlaste üksmeel alaliseks lahkhelideta!

Külaline

OOTAMATU SURMA LÄBI LAHKUNUD SUGULAST, KAUAAEGSET HEAD PEREKONNA SÕPRA

MINNA OIDERMAA'D

mälestavad vaikses leinas ja kaastundes abikaasale
ÜLO ja LINDA VILLMÄE perekonnaga
LEHO ja JENNY KOOST
EDWARD ja LEIDA SAAR

Armast

TEKLA VAHTRIK'UT

mälestavad leinas
EERIK ja ILSE HÄÄL
HARRY ja IRA TOI
ENDEL ja LORE VAHI

Kallist sõpra

TEKLA VAHTRIK'UT

mälestavad leinas
INGE ja ENN JÄRVEL
ATI ja AKSEL PÜGI
KAIE ja ANDI PÜGI
DIANE ja RON PÜGI

Armast sõpra

RITA HEINE'T

mälestavad kurbuses
MAGDA ALEKSIUS
ALIIDE VAIMEL
MARTA KAUNISMAA

Armast

MINNI OIDERMAA'D

Sinu kodu nüüd seal,
kus on linnutee.
See helendav rada
kui sädelev kee.
Tähtede hulgast nüüd otsin sind,
ütle, kas näed, kas kuuled veel mind.

mälestab kurbuses
SIIA JÜRMA abikaasaga

Puhka rahus armas

MINNA OIDERMAA

neiuna Juhanson
sünd. 9. sept. 1910
surn. 29. juunil 1978

mälestavad
HELMUT JAAGUSTE perekonnaga
OLEV JAAGUSTE abikaasaga

Kauaaegset liiget ja head kaaslast

ELISABETH ROHTLA'T

mälestab
EESTI ETNOGRAAFILINE RING KANADAS

Kauaaegset perekonna sõpra

ELISABETH ROHTLA'T

mälestavad kurbuses
JUHAN OINUS
HELJU ja VALDEK RAIEND
LIIDY ja SERGEI PALU
ERIKA, PETER ja VERNER PETERSON

Armast

ELISABETH ROHTLA'T

mälestavad kurbuses
THEODOR & HILJA RATNIK
ARVO VAHTRA perekonnaga
KARL PORMEISTER perekonnaga

Kauaaegset tuttavat

ELISABETH ROHTLA'T

mälestab
MARTIN TEDER abikaasaga

Armast

LIISI'T

mälestavad kurbuses
OTTO ja SAIMA
JAAN perekonnaga

Armast

ELISABETH LIISI ROHTLA'T

mälestame kurbuses
MAGDA ja ERIC KIVILO

Sugulast

LOVISE LIIK'I

mälestavad leinas
ROSINE LIIK
UNO LIIK
ÜLO LIIK abikaasaga

Kauaaegset sõpra

MINNI OIDERMAA'D

mälestavad leinas
MARTA KOOT
J. ENNO abikaasaga

PIKA RASKE HAIGUSE JÄRELE LAHKUS MINU UNUSTAMATA ABIKAASA

ELISABETH ROHTLA

neiuna Raudsepp
sünd. 19. märtsil 1913 Valgamaal
surn. 29. juunil 1978 Torontos

leinab kurbuses

abikaasa JAAN
SUGULASED Eestis

Jää jumalaga kodu,
mälestus Sinust ei kustu iialgi.
Puhka rahus!

ARMAST

ELISABETH ROHTLA'T

leinavad

perekonnad E. SILD ja I. MARKS

UNUSTAMATUT ARMAST SÕPRA

ELISABETH ROHTLA'T

leinavad sügavas kurbuses

ALICE TUVIKE
VOLDEMAR KÕIV
ROLAND KÕIV lastega

KALLIST

ELISABETH ROHTLA'T

mälestavad leinas

KARIN ja OLEV NURMBERG
ELLET ja JAAN WAIN
TONI ja VERNER OLVING
ERNA ja HEINO REMMEL
LIINA ja JUHAN KÄIS
ELITA ja KARL VAHTRA
MARTA ja LEO SILLAMAA
EMMA ja ALEKS NAHKSEPP
MEERI MEHISTO
HELLE VIIRES

KAUAAEGSET ARMAST SÕPRA

ELISABETH ROHTLA'T

mälestavad kurbuses

INGERTA ja PAUL KURRE

ARMAST VARALAHKUNUD ABIKAASAT, EMA, TÜTART JA ÕDE

MAIRE AXELSON'I

neiuna Vilu
sündinud 19. novembril 1939 Tallinnas
surnud 16. juunil 1978 Prince George's Kanadas

leinavad kurbuses

abikaasa CARL
tütred CHRISTINE ja TRACY
EMA ja ISA
õde TIIU COLLIN perekonnaga
vend LAURI perekonnaga

MEIE ARMAST

RITA HEINE'T

neiuna Koort
sündinud 2. märtsil 1901 Kundas
surnud 4. juulil 1978 Torontos

mälestavad sügavas leinas

ABIKAASA
POEG perega
OMAKSED Inglismaal ja Eestis

Matused reedel, 7. juulil 1978, kell 10 hom. Rosar Morrison Funeral Home, 467 Sherbourne Ave.

KIRIKLIKKE TEATEID

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8 telefon 483-4103

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 9. juulil kell 11 hommikul.

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 16. juulil kell 11 hommikul. Jutlustab piiskop K. Raudsepp.

23. juulil jutlustab praost R. Kiviranna ja 30. juulil assessor dr. A. Võõbus. Kõigil eeltoodud jumalateenistustel teenib koguduse õpetaja.

KÕNETUNNID suveperioodil neljapäeviti kl. 6—8 õhtul. Tel. 483-5847, 483-4103 või 489-9808.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto. Tel.: 698-7977 või 766-7853
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough.

JUMALATEENISTUS JUULIKUUL on pühapäeval, 9-dal ja 23. juulil kell 5 p.l.

Õpetaja on puhkusel juuli lõpul ja augustikuu algusel, kuid vajaduse korral alati kätesaadav hr. E. Varepi vahendusel.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M0G 2K6
Tel. 656-5248, kirikus: 923-5172

Pühap., 9. juulil KOGUDUSE VÄLJASÕIT, ühine jumalateenistus Ap. Õigeusu kogudusega ülempreester Em. Lepiku talus, kell 12 päeval. Laulab Ap. Õigeusu koguduse koor. Juhatab G. Raag. Lähemalt teejuhiselt samas lehes.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave,
Jutl. Kaljo Raid.
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391

„VABADUSE KUULUTUS"
RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kl. 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühapäeval, 9. juulil kell 11 hommikul VABAKOGUDUSTE SURNUAIAPÜHA York kalmistul. Sega- ja pesunakoor. Lahkunute mälestamise jumalateenistused kell 6 õ. kuulutuskoosolek.

Kolmapäeval, 13. juulil kell 7.30 õ. „KOLMAPÄEVANE KIITUS". Kõneleb K. Raid, tshello soolod.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4389
RR 5, Orangeville, Ontario

Pühapäeval, 9. juulil, kell 12 päeval, ühine JUMALATEENISTUS Vana Andrese Kogudusega praost E. Lepik'u talus, Mono Mills'i lähedal. Teenivad praost E. Lepik, õp. A. Taul ja ülempreester E. V. Velleso. Laulab Kog. laulukoor G. Raagi juhatusel.

Jumalateenistusele järgneb ühine koosviibimine. Soovitav kaasa võtta supelriided. Jälgida teejuhiseid ajalehest.

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
4812 Yonge Str.
(Sheppardi lähedal)
Willowdale
221-1159

„MEIE ELU" esindaja Kalifornias
Heldia Naelapea Estam
10723 Sherman Way, Sun Walley, 91352. Tel. (213) 765-3228.

Eesti arst valvekorras

8. ja 9. juulil
dr. H. Tari 922-3824
15. ja 16. juulil
dr. T. Kuutan 751-6141
22. ja 23. juulil
dr. J. Marley 921-7777
29. ja 30. juulil
dr. T. Sauks 461-0912

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1912
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

Andres Olvet, LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Bigelow, Hendy & Shirer
789 Don Mills, Rd.
Tel. 429-3110, kodus 699-2395

VEOD

SUUR VEOK KOLIMISEKS
J. KRULL
Tel. 493-1485, helistada õhtul.

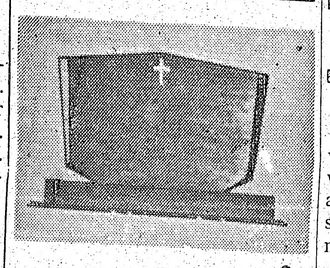

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147, õhtuti 447-1206
NIGUL VIRRO

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepäärl
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251
PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.
KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

KORTERID

Üürile anda
2 TUBA ja KÖÖK (kitchenet)
väga vaikses majas Fultoni tänaval. Ühine vannituba.
Helistada tel. **463-9397**

Üksik vana proua — pensionär otsib
KORTERIT
maja II korrus.
Helistada tel. **465-5579**

OTSIMISED

Tartu Pedagoogiumi 1933. a. lõpetajad „Võru poisid" on ootamas andmeid klassikaaslase
AKSEL PALK'i
saatuse kohta. Palun teatage klassikaaslasele järgmisel aadressil: Linda Mäll Kukk, 2246 N. West Ave., Vineland, New Jersey, 08360.

TÖÖPAKKUMISED

VAJATAKSE PERENAIST,
võib olla ka abielupaar, üksik mees või naine jne., kes oleks seltsiks ja aitaks pidada maja korras. Vastata selle lehe talitusele „Ühine majapidamine" või helistada Montreal **365-9758.**

ARSTID

Leo Kann, D.C.
CHIROPRACTOR
Tel.: 489-0562
212 Dinnick Cr.
VASTUVÕTT KOKKULEPPEL

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
Helistada tel. 489-8811 o 489-8002
(lõunapool Eglintoni)

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
PLASTIK-
PÕRANDARIIDEID,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO	
POKO'S MEAT PRODUCTS ÄRIDES:	376 College St.
	319 Danforth Ave.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
Balint Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talitus	858 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.
THUNDER BAY	
Finnish Book Store	168 S. Algoma St.
SUDBURY	
Wolfe's Bookstore	133—135 Durham St. E.

SOOMLASTE TV-SAADE CLÜMPIA ETTEVALMISTUSTEST NÕUKOGUDE VAIMUS

STOKHOLM (EPL) — Rootsi TV esitas soomlaste poolt tehtud programmi olümpiaettevalmistustest Moskvas ja Tallinnas. Programm oli koostatud täiesti nõukogulikus vaimus, soomlaste poolt ei esinenud kommentaare.

Rõhutati, et see olevat „esimene sotsialistlik olümpiaad", mis toime tulnud „kapitalistlike" riikide vastuseisust hoolimata. Sotsialistlikud sportlased olevat näidanud oma võimeid, kuna viimasel olümpiaadil olevat sotsialistlikud sportlased võitnud 2/3 kõigist kuldmedalitest.

Räägiti hotellide ehitamisest ja olümpiaadi julgeolekust, mille suhtes olevat Montrealis „liialdatud". Piltides oli näha naisi tsementi kandmas ja ahelasse asetatud inimesi sillutuskive käest kätte andmas — mis pidi esitama nõukogude ehitustehnikat.

Tallinna osas mainiti, et pärast sõja lõppu polevat Tallinnas olnud „mitte ühtegi paati". Olümpiaadiga algavat „uus epohh Tallinna ajaloos". Poolast tulevad asjatundlikud restaureerijad, kes seavad korda vanalinna.

Räägiti pikalt ehitustest, mis Pirital olümpiaadi puhuks püstitatakse, samuti maanteest Tallinna-Pirita vahel. On alustatud uue, 28-korruselise hotelli ehitamisega. (Tallinnast tulevatel andmetel on hotelli ehitamine üle plaani viibinud. Olevat kutsutud appi soomlasi, kes aga ei tahtvat „asjatundmatult" alustatud hotelliehitust lõpetama tulla).

Ajakirjanikele ehitatakse erihotell. Ehitustöödeks rakendatakse vabatahtlikke, kes saavad oma panuse eest rinnamärgid. 225 tunni eest saab kuldmärgi.

Olümpiaad pidavat pikas perspektiivis tooma Tallinnale palju tulu, kuna püstitatud ehitused jäävad alles ja aitavad kaasa spordielu elavnemisele. Kogu Tallinna nägu pidavat selle tõttu muutuma, väitis kanget soome keelt kõnelev eestlasest ametimees.

Tallinnast näidati seoses programmiga peamiselt vanalinna, eriti katuseid ja linnamüüri.

Lõpuks räägiti veel üldistest olümpiaprobleemidest. Korraldatakse loterii osaliseks kulude katmiseks. Teatud turismireklaami taheti nähtavasti teha Moskva restoranide elu näitamisega — joodi viina, tüsedad keskealised mõlemast soost seltsimehed üritasid tantsida tuntud viisi-de saatel! . . .

Programmi lõpus rõhutati, et kogu olümpiaad toimuvat „Helsingi kokkuleppe vaimus", rahvusvahelise sallivuse tähe all. Sellest hoolimata olevat läänes juba üritatud korraldada nn. varujolümpiaade.

ERIK TEOSE

Sündinud Montrealis 1955. Lõpetas McGilli Ülikooli elektriinseneri teaduskonna B.Eng. kraadiga ja tunnustustega„ Distinction in Electrical Engineering" ja „University Scolar". Akadeemiliselt kuulub Eesti Üliõpilaste Seltsi.

Turist jäi kadunuks Tallinnas

Grupireisil Rootsist Tallinnasse jäi 7. juunil koos pagasi ja passiga kadunuks läti päritoluga insener Laimons Niedre, umbes viiekümnendais eluaastais, kelle alaline elukoht Tumbas. Teda oli Riiast sõitnud kohtama ema, kuid ei leidnud poega eest. Reisigrupp pöördus 12. juunil Tallinnast tagasi ilma Niedreta. Nende saabumisel oli reisijate hulgas toimunud põhjalik läbiotsimine, millest võttis osa 12 sõjaväelast ja 16 erariides isikut. („Välis-Eesti")

Klaveri-helitööde võistlus

Tingituna üha suurenevast vajadusest täiendada eesti omaloomingulist klaveriliteratuuri Välis-Eestis, Eesti Kultuurfond Ameerika Ühendriiges kuulutab välja ülemaailmse klaverihelitööde võistluse.

Tööde esitamise tähtajaks on 1. detsember 1978. Informatsiooni saab aadressil: The Foundation for Estonian Arts and Letters, Inc. Estonian House, 243 East 34th Street, New York, N.Y. 10016, U.S.A.

Süüria armee tappis Beirutis 35

Pärast Iisraeli vägede väljatõmbamist Liibanonist ja LRO rahuvalvurite saabumist Liibanoni, on parempoolsete kristlikkude liibanonlaste olukord muutunud raskeks. Nende vastu on Liibanonis viibivad Süüria üksused ja muidugi ka araablastest vabadusvõitlejad. Möödunud nädalal toimusid uued kokkupõrked Liibanoni pealinnas Beirutis, kus 35 Liibanoni tsiviilisikut said surma ja 88 inimest haavata, kui Süüria armee tankidega ründas korterimajade blokki, kus asusid parempoolsed kristlikud miilitsamehed. Kokkupõrked Liibanonis kestavad.

KAI KÄÄRID

MAALID MÜÜGIL suures valikus.

Helistage ette 225-5595.

390 Princess Ave., Willowdale

Endine Kanada sõjaminister lahkus liberaalide parteist

Endine P. E. Trudeau sõjaminister James Richardson teatas Ottawa parlamendis, et ta lahkub liberaalide parteist, sest tema südametunnistus ei luba enam kauem teda toetada peaministri poliitikat, mis on hävitav ja kahjulik Kanada ühtlusele. Ta süüdistas, et uues põhiseaduse eelnõus antakse suuri eesõigusi prantslastele, mis kahjustavad Kanada terviklust.

KUHU MINNA?

☆ Kuni 17. juulini näitus „Lana Original" Civic Garden Centre'is.
☆ Laup., 29. juulil „Killamängud" Moonstone'is.

Etniliste toiduretseptide fotod

(CANADIAN SCENE) — „Kaunis Briti Kolumbia" on üks nägusamaid kanada ajakirju. Sügisel on kavas pühendada üks number Briti Kolumbia toitudele, mis oleksid illustreeritud fotodega. Erilist rõhku pannakse etnilistele toitudele. Fotod ei tarvitse kujutada ainuüksi toite, vaid võivad näiteks kujutada mõnda vana prospektori palkmaja, mis illustreeriks täisteraleiva retsepti, nagu neid vanal ajal kasutati. Fotod, millede eest makstakse tavalist käibelolevat tasu, peavat olema värvilised, suuruselt kaks ja pool ruutu või suuremad. Saata tuleks proovipildid või nende suurendused. Kui foto osutub kõlbulikuks, pöördutakse saatja poole negatiivi saamiseks. Fotod saata järgmisel aadressil: Editor, Beautiful British Columbia, Tourism British Columbbia, 1117 Wharf Street, Victoria, B.C. V8W 2Z2, ümbrikule märkida „Volume IV".

Üleriigilised suvelaagrid

(CANADIAN SCENE) — Head informatsiooni suvelaagrite kohta annab 90-ne leheküljeline broshüür, mille väljaandjaks on Ontario Camping Association asub 102 Eglinton Ave. E., Suite 203, Toronto, Ontario, M4P 1E1, tel. 486-8630. Käesoleva aasta broshüüris loendatud üles ka need laagrid, mis on sobivad vaimsete ja kehaliste händikappidega inimestele.

JAAN ALMER KATUSETÖÖD

Teeme uusi ja parandame vana, samuti suvilate katuseid.

Helistada tel. 699-5295

GARDENIA FLOWERS & GIFTS

Tel. (416) 466-1951
466-1502

362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8

MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks.
Samuti käsitöö kinkeesemeid —
KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal.
Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

Saadaval —

pagarisaadused ja delikatessid, soome kardemonisai, sepik ja rukkileib.

Maitsvad tordid ja muud kohapeal küpsetatud euroopamaitselised pagarisaadused.

Spetsiaal tordid ja sünnipäeva kringlid tellimise peale.

Euroopa delikatessid, konservid, juustud, suitsusingid, suitsuribid ja soolaheeringad. Suitsukalkunid tellimise peale.

HILLSIDE BAKERY
SOOME PAGAR.
2851 LAWRENCE AVE., E. (Brimley). — Tel. 261-2238

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN
281 DANFORTH AVE. — Tel. 463-3331

Soome pagarisaadused — kardemonisaiad, struudelid, soome tordid, küpsised. Lihapirukad.

Soome rukkileib

EUROOPAMAITSELISED JUUSTUD, KALAKONSERVID, DELIKATESSID

Avatud teisip., kolmap., neljap. 9—6, reedel 9—7. Suvekuudel laup. 8.30—2. Esmaspäeval suletud.

Soodsate hindadega puhkuse ja grupireisid

H. KIVI TRAVEL — 466-4813

Eesti Maja Torontos RM 203 Lic. 1064361

TIIBKLAVERID — PIANIINOD
Petrof, Bluthner, Forster. j.t.
Uued ja renoveeritud.
Kitarrid, akordionid ja teised MUUSIKARIISTAD
Parandus. Üürimine.

REMENY
house of music Ltd.
533 Queen St. W., Toronto 133, Ont.
Tel. 363-1966

MÕTTESÄHVATUSI

Mida väiksem on kodanik, seda suurem on impeerium.

☆

Orja vabadust mõõdetakse tema keti pikkuse järgi.

☆

Igaüks, kes on tragöödia üle elanud, pole veel sangar.

☆

Raudus kätega ei ole võimalik aplodeerida.

☆

Juhus on võib-olla Jumala pseudonüüm, kuna ta ei taha alla kirjutada.

☆

Kui keegi loeb ennast immuunseks altkäemaksu vastu, peab endalt tahtmatult küsima, et kas on ehk liiga vähe pakutud.

☆

Mida kindlam on keegi oma õiguses tüli puhul, seda riiakamaks ta muutub.

☆

Inimene on ainuke olevus, kes on võimeline punastama. Tal on selleks ka põhjust.

☆

Terve inimmõistus võib igaühel olla. Eeltingimuseks on see, kui omatakse fantaasiat.

☆

Iseenda vigu võib kõige paremini parandada siis, kui neid näeme teiste juures.

☆

Tüdrukud kannavad tänapäeval dzhiine, et poiste moodi välja näha ja läbipaistvaid pluuse näitamiseks, et ei ole poisid.

☆

Mees, kes elanud läbi naiste poolt teostatud korteri suurpuhastuse kevadel teab, miks pööristormidel alati naiste nimed on.

☆

Kui tahad joomisest lahti saada, siis vaata kaine peaga joobnud inimest.

☆

Geeniused ei ole oma ajast 100 aastat ees, vaid läbilõike-inimene on ajast 100 aastat taga.

☆

Ka tuhvlialusel on võimalus viimaseks sõnaks: ta palub oma naiselt andeks.

Kogunud NIHITS

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS MEIE ÜHISKONNA TEENISTUSES.

EESTI MAJA
998 Broadview Ave.
Toronto. Ont. M4K 2R6

NALJAD

Shotlane McLean käib juba mõnda nädalat norus peaga ringi.

„Mis viga on?" küsib sõber?"

„Meie jalgpalliklubi, mis asutati aastal 1910, likvideeriti."

„Miks?"

„Pall läks lõhki ega anna enam lappida."

☆

Jalgpallifanaatik sõbrale:

„Alati kui ma purjus peaga tulen tagasi jalgpallivõistluselt, on naine vastas nagu fuuria. Vähe sellest. Ta hoiab isegi koera saba kinni, et see ei saaks liputada."

☆

Abielunaine mehele:

„Kas võtsid mu nõu kuulda ja ostsid ülikonna juurde lisapaari pükse?"

„Ostsin küll. Talvel oli see mõnus, aga nüüd suvel hakkab kahe paari pükstega veidi palav."

☆

Kaks advokaati vaidlevad restoranis mingi juriidilise peensuse üle. Kuna kummagil pole kaasas seaduseraamatut, otsustavad nad selle küsida peremehelt. Viimane kohkub ja kogeleb:

„Vabandage väga, mu härrad. Ma toon teile kohe uue veini."

☆

Lesk majaperenaine allüürnikust näitsikule:

„Preili Mätaste! Mul on teie kavaleri külaskäikudest juba kõrini."

„Mis?" imestab preili. „Ma ei teadnudki, et ta teie juures ka käib."

☆

Linnapea külastab hullumaja. Ühes osakonnas näitab ülemarst talle tühje voodeid ning ütleb:

„Siin on meie osakond segaste autosõitjate jaoks."

„Aga kus on patsiendid?" imestab linnapea.

„Nad on selili voodite all ja parandavad oma masinaid."

Nihitsa veste

UUDISHIMU

Sama vana kui inimkond on ka inimeste uudishimu. Nagu seisab pühakirjas, said esimesed uudishimulikud Vanajumala käest kõvasti nahutada. Aadam ja Eeva, kes panid nahka keelatud puuvilja, löödi paradiisiaast välja nagu rezhiimikriitikud „töörahva paradiisist". Loti naine, kes tahtis oma ihusilmaga näha Soodoma-Gomorra linna ärarikkumist tule ja „veevliga", moonutati soolasambaks, mida hiljem lakkusid lambad ja kitsed suure rõõmuga.

Neid asjaolusid arvesse võttes, peaks uudishimu olema karistatav. Nagu ón seda kindlaks teinud statistikud, kehtib maamunal 40 miljonit seadust, mis rajanevad kümnel käsul.

Aga uudishimu pole karistatav ega sure välja. Vastupidi: see lokkab lustilikult nagu rakvere raibe kolhoosipõllul. Seega on antud uudishimulikele piiramatu narrivabadus kõigil kontinentidel. On see tulekahju. üleujutus, liiklusõnnetus, surmajuhtum tänaval, käsikähmlus või lihtlabane pruutpaari väljumine raatusest või pühakojast — kõikjal on molutavad kahvrid platsis.

Kõige põnevamat uudishimulikku kohtasin paar aastat tagasi"Geislingeni kalmistu lähedal. Kalmistu äärt mööda kulgeval maanteel, mis teatavasti garanteerib surnutele rahuliku puhkamise, oli oma kummist sussid püsti visanud suur veoauto koos järelkäruga. Viimase all oli lömastatud plekihunnik, millest kostus appikarjeid ja valuröögatusi. Õnnetuspaigal olid platsis tohutud rahvahulgad, otsekui oleks näidatud lageda taeva all strip-tease'i. Politseimehed, tuletorkijad, sanitarid ja tohtrihärrad pidid tarvitama füüsilist jõudu, et murda läbi rahvamurru.

Läksin paigast peatamatult mööda, sest pärisaitajad olid kohal. Kõndinud paarsada meetrit linna suunas, viskas mulle ülejala traaviga vastu keegi lombakas vanamees, välgutades karku mis kole. Endal hing kurgus ja keel vesti peal nagu jahikoeral, küsis ta:

„Kas laipasid ka on?"

„Vähemalt pool tosinat kui ma ei eksi," valetasin, et haldjale auru juure panna.

„Siis ma pean aga kiirustama," ähkis vanamees ning tinutas täisauruga õnnetuspaiga suunas nagu oleks teda seal ootamas Issanda isiklikud imeteod.

Jõudes südalinna, mustas peatänaval suurem rahvahulk. Nagu selgus lärmamisest, oli üks auto kriimustanud parkimislüngast väljasõitmisel teise silmnägu. Rahvamurru keskelt kostus vihast lõrisemist nagu oleks kaks suurt hundikoera omavahel karvupidi kokku läinud. Veidi hiljem hakkasid kostuma nätsud. Automanikud asusid poleerima üksteise silmnägusid. Autolaki kriimustamine Saksa Liiduvabariigis kuulub kõige kõledamate pühaduse teotamiste hulka. Selle kõrval on siniseks löödud silm lausa lust ja lillepidu.

Ei hakanud ka seal peatuma. Kähmlusi elus küllaltki nähtud ja noores põlves kaasa tehtud.

Linna raekoja ees oli jällegi paras mütsakas rahvast koos. Kõigil kaelad õieli ja silmad punnakil nagu vabadiku oinal. Ootusärevad näod peas, otsekui väljuks raatuse uksest õnnis Aadu ise. Trügisin ennast külg ees läbi rahvamurru ning nägin kogemata, et raatuse uksest väljus väike mustades vattides mehenäss, circa kuuepuudane valges kleidis naisterahvas käekõrval. Õige asi, mida vaadata.

Jalutades raudteejaama ette, trügis seal jällegi rohkearvuline publikum. Emad ja isad upitasid oma abielutooteid kõrgele üle pea, et lastel oleks ka midagi silmaröömu. Väga ilusat seal vist näha polnud. Nagu seisis järgmisel päeval ajalehes, olid seal sooritanud vastu tahtmist vabasurma kaks karvast kaaskodanikku mootorratastel. Enne habemete püstiviskamist nad olid demonstreerinud rahvale oma virtuooslikku sõiduoskust koos vastava kiirusega.

Koju jõudes vaatasin televiisorist päevauudiseid. Kusagil Lüneburgi nõmmel oli suurem metsapõlemine. Teadustaja ütles, et pääste- ja kustutustöid takistavad uudishimulikud, kes selleks ekstra autodega kohale sõitnud.

Kastes õhtul aias peenraid, küsis üleaedne:

„Olite täna linnas?"

„Olin küll."

„Liiklusõnnetusi ka nägite?"

„Nägin."

„Oli ka surnuid?"

„Ei tea."

Üleaedne pööras mulle seepeale põlglikult selja otsekui tahtnuks sellega öelda: mis sa lolli käest pärid.

VEETKE PUHKUS FLORIDAS

AQUA-MAR-MOTELLIS

Kuulsa „INTRACOASTAL WATERWAY" ääres.

☆ Motellis De-Luxe korterid ja muud tänapäeva mugavused. ☆ Üks blokk ookeani randa, ligidal öö-klubidele ja äridele.

☆ **SOODSAD SUVEHINNAD** ☆

555 N. Riverside Dr., Pompano Beach, Florida 33062, tel. 305-943-8800

Omanikud OSS ja MAIRE RIISMA

CANADIAN INVENTOR LTD.

P.O. Box 541, Don Mills, Ont. M3C 2T6 — Tel. 416-222-6941

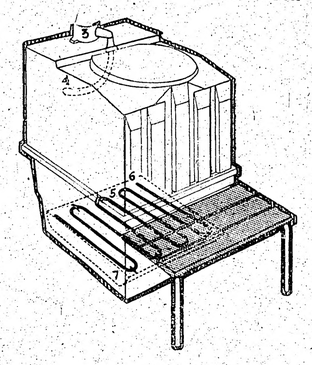

„MULLBÄNK" suvilate käimla, mis töötab ilma veeta

Mullbänk on valmistatud Rootsis

- Õhutõrjekate, kus on tihe võrk putukate tõrjeks.
- Ventilaator, mis aitab hapendada jättehunnikut, samuti hajutab haisu ja kaotab vedeliku.
- Jagaja, millega jäte juhitakse kompostiruumi.
- Mullakord soojenduselemendi peal sisaldab protsessi alustamiseks sobivaid mikroorganisme. Need on eriti visa hingega ega pole ohtu, et need sureksid.
- Soojenduselemendi sees olev termostaat hoiab „Mullbänki" soojuse mikroorganismidele sobivana. Termostaati saab hõlpsasti reguleerida näit. korrashoiu tarbeks väljaspoolse kontaktikarbi kaudu. All on mullastanud jätte kogumiskarp.
- Torontos on „Mullbänk" saadaval — THE FINNISH PLACE, 5463 Yonge St., tel. 416-222-7575. Posti code — M2N 5S1.
- Vajalik põrandapind 24" x 53".